

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnila do odpovedi. — Udej: „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vraca. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, sprejema naročnino, inserat rekomandacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 18 vin, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petitrsta 24 vin., izjave in Postano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprtje reklamacije so poštne proste.

20.000!

Zadnja številka „Slov. Gospodarja“ je izšla v 20.000 izvodih, današnja je to število že prekoračila. Danes se je tiska v 20.200 izvodih. Nihče nam ne bo zameril, ako ob tej priliki povemo nekatera svoja čustva, misli in želje, kajti velikanski uspeh nas pri tem go tovo popolnoma opravičuje.

Glavno naše čustvo je globoka hvaležnost nasproti Bogu, kateri je dosedaj naše delo s svojim blagoslovom spremjal in ni gledal na naše slabosti, ampak na našo dobro voljo. Tudi zanaprej ga prosimo s kraljevim pvcem: „S celim svojim srcem Te iščem; ne odvrni me od svojih zapovedi! ... Uči me svoje pravice . . . !“

Hvaležno se spominjamo tudi mož, ki so sedaj mogočnemu poslopu položili temelje, na katerih se je lahko dalje gradilo. To so bivši uredniki našega lista. Trije že počivajo v Bogu, dr. Prelog, dr. Ulaga in dr. Mlakar, dva še živita, kanonik dr. Gregorec in nadžupnik Fr. Korošec.

Hvalo smo dolžni tudi našim mnogošt vilnim priateljem, sotrudnikom in naročnikom. Ti so agitirali, drugi pisali in poročali, tretji naročali in čitali. Vsi skupaj pa so z uredniki vred sodelovali na našem nenanavadem napredku in krasnem razvoju. Hvala jim!

Ob velikem uspehu stojimo danes in se ga veselimo! Toda v nas ni želje po počitku, ampak po napredku. Mi hočemo še dalje naprej! Tako govori danes naše srce z velikim pogumom za bodočnost.

In mi bomo napredovali! To je naše trdno zaupanje in prepričanje. Zakaj govorimo s takim prepričanjem? Mi bomo napredovali, ker še hočemo nadalje zvesto služiti Bogu in njevi Cerkvi, zvesto služiti svojemu predragemu slovenskemu narodu in zvesto služiti vsem gospodarskim težnjam in potrebam našega ljudstva.

Bog z nami! Mi gremo naprej!

Zagotovitev spomladanske setve.

Poljedelsko ministrstvo je sporazumno z ministrom notranjih začet dne 15. februarja t. I. izdalо odklop, kateri se peča z zagotovitvijo pomladanskih setev za leto 1915, in sicer se določa:

§ 1. Vsak lastnik zemljišča ima dolžnost, da posje sedaj spomladis vse svoje nitive, v kolikor niso posjane z ozimino.

§ 2. Komisije za oskrbovanje setev morajo skrbeti, da se bo spomladanska setev v letošnji spomladis izvršila pravočasno in popolnoma. V svrhu tega je dolžnost komisije: 1. Dognati morajo, koliko zemljišča še ni posejanega in osobito tistega zemljišča, ki je v sled vpoklicanja posestnikov pod orožje ali pa vsled drugih po vojski povzročenih ovir potrebujo pomoči. 2. Sestavljeni morajo delovni načrt, da se pomoči potrebujo zemljišča poseje ter da se nadzoruje izvršitev

tega dela. 3. Imajo skrbeti, da nobeno zemljišče, ki je sposobno za to, ne ostane neposejano in neobdelano. 4. Nakazati morajo delavske moći, vprežno živino, kakor tudi potrebitno poljedelsko orodje ter staviti okrajni politični oblasti tozadevne predloge. 5. Dajati morajo posestnikom nasvete o izbiru semena, ki se naj poseje, o krajih in načinu, kako se dobivajo semena in gnojila. 6. Naznaniti morajo županstvom ona zemljišča, kojih pravočasno posejanje in obdelovanje se vsled vpoklica lastnika pod orožje ali vsled drugih vojskih ovir z odredbam, določenimi v točkah 4 in 5, ne more zagotoviti. 7. Poročati morajo okrajni politični oblasti, ali bi bile kje potrebne kake posebne odredbe vlade.

§ 3. Obdelovanje in posejanje v § 2 točke 6 označenih zemljiščih je dolžnost občine, ki ima pravico, da zahteva povračila tozadevnih stroškov iz doneska zemljišča, katerega je posejala in obdelovala.

§ 4. Državni gozdarski uslužbeni politične uprave, kakor tudi uslužbeni agrarne oblasti imajo dolžnost, da podpirajo politične okrajne oblasti, kakor tudi komisije za oskrbovanje setev pri izvrševanju njihove naloge.

§ 5. Kdor ne izpolnjuje v § 1 te odredbe označene določbe, se bo kaznoval od politične okrajne oblasti z denarno kaznijo do 1000 kron ali z zaporem do enega meseca.

§ 6. Ta odredba stopi v veljavo z dnevom razglasenja.

Slike iz vojne.

Kako smo se umikali iz Srbije.
Ivan Robar, doma iz župnije Sv. Jerneja pri Ločah, stražmojster pri dragoncih, piše g. Jožefu Stelcarju v Mariboru dne 7. februarja z južnega bojišča:

Ljubljeni prijatelj! Jaz sem še vedno pri brigadnem generalnem štabu ter sem hvala Bogu ostal dosedaj še zdrav in nepoškodovan, čeravno sem bil dostikrat v veliki nevarnosti. Videl sem dovolj pretresljivih in strašnih dogodkov, katerih pa Ti tukaj ne morem popisati. Odkar smo prekoračili Drino ter stopili na srbsko ozemlje, ni bilo skoro noč in dan miru. Le parkrat smo bili tako srečni, da smo bili pri v. maši na prostem. Vselej pa, ko se je brala taka sv. maša za padle vojake, so sodelovali častniki s petjem krasnih žalostink. Posebno ganljiv prizor je bil na večer Vseh svetnikov. Naš preč. g. vojni kurat je spregovoril nekaj krasnih besed na grobovih naših tovarišev, katere smo, kolikor je bilo mogoče, okinčali ter prižgali nekaj svečic. Ob koncu pa je odmevala glasna molitev navzočih vojakov po bližnjem gozdu. Opazil sem, da so bile skoro vse oči vojakov rosne od solz, kar je bil dokaz, da sega bratska vojaška ljubezen hrabrih Slovencev in Hrvatov tudi onkraj groba.

Pozabil tudi ne bom onih večerov, ko smo se vračali iz Srbije. Bile so skoro same gore in strmi bregovi. Jezditi ni bilo mogoče, ampak šli smo skoraj pet dni peš, konje pa smo vsak svojega vodili za seboj. Vreme je bilo grozno. Sneg in dež in silen veter so nas pozdravljali. Neki večer butne moj tovariš ob nekaj trdrega. Kaj je bilo? Pogledal je natančneje in opazil je mrtvega Srba. Kmalu najdem tudi jaz celo vrsto mrtvih. Bili so večinoma Srbi, ki so ležali po vrsti po pobočju nekega hriba. Nas vse je stresel nekoliko mraz po životu.

Za danes dovolj. Ko bodo začele zopet pokati puške in grmeti topovi, Ti poročam več. Bog daj, da bi se v kratkem sovražniki umirili. Tudi moj mlajši brat Stefan je odšel na severno bojišče. Po vojski Te obiščem. Ostani zdrav! Tvoj Ivan Robar, c. in kr. stražmojster.

Kako smo se Slovenci borili s Srbi.

Jožef Miklavc, kmet iz Križ pri Gornjemgradu, piše svoji ženi dne 24. jan. 1915:

Južno bojno polje, 24. januarja.

Ljuba moja žena! Danes imam priliko in hočem Ti nekoliko popisati mojo rajžo. Ali natanko ti ne morem popisati, ti bom komaj ustmeno povedal, ako mi ljubi Bog ohrani nadaljnjo življenje. Naša stotinja je odšla iz Tolmina dne 12. oktobra v Bosno. V prvem ogenj smo prišli dne 21. oktobra. Tri dni in tri noči se je brez nehanja streljalo s kanoni in puškami, da je bila groza. Vojaki so padali kakor snopje in mi smo jih nosili tri ure daleč v bolnišnico. To je bilo trpljenje! In potem smo hodili vsak dan po Bosni in iskali Srbe. Menda so vsi pobegnili.

Pa mi smo noč in dan marširali za njimi. Stršno smo trpeli. Ko smo marširali dalje, smo šli čez Drino. Čez to vodo smo šli dne 7. novembra in smo dobro podili Srbe. Dne 11. novembra smo zopet prišli v hud boj, ki je trajal dva dni in dve noči. Kroglo so šle kakor dež in čiv, čiv, čiv so tulile mimo glave. Kanoni so pokali, da so se tresli hribi in doline, vse je bilo razbito in oropano koder smo šli. Nič se ni dobilo za piti, nič za jesti. Pozneje smo bili mnogokrat v bolj majhnih bojih po nekaj ur. Slovenci smo se hrabro vojskovali! Dne 4. decembra so nas zopet Srbi napadli. Našim je zmanjkalno . . . Že dva dni smo streljali samo s puškami. Srbi so na vso moč začeli streljati s kanoni. Bili smo na nekem velikem hribu, kjer smo se umikali. Dve uri sem hitel kar mi je bilo mogoče in sem se kar Bogu in Mariji izročil. Angel varil in sv. Jožef sta me rešila ne sreče, da sem prišel srečen in zdrav skozi. Veliko naših vojakov so tam ujeli, ker je bilo že dosti bolnih in kruljavih, pa tudi dosti sanitete je bilo med njimi ko sem bil jaz komaj 50 korakov od njih oddaljen, so tudi našega zdravnika dr. Serneca iz Celja ujeli. Po cesti smo gazili blato do kolena. To je bila groza! Več t. so konj je popadel v blato in poginilo. In potem smo marširali iz Srbije nazaj dolgih šest dni in smo prišli nazaj na naše ozemlje čez Savo dne 11. decembra. V Slavoniji smo bili, na enem mestu do 20. januarja in zdaj smo prišli v Bosno nazaj. Veliko smo prestali hudega, veliko mraza, veliko gladi, hudega marširanja in nič spanja. Zdaj so nam tukaj častniki povedali, da smo hujše že prestali, odslej se bodo drugi za nami vojskovali.

Molite za me, da mi ljubi Bog dodeli milost, da se še vrнем v svoj domači kraj. Z Bogom ljuba žena in sinček! Dal Bog in sreča junaška zmago našemu oružju in pogin našim sovražnikom!

Usoda štirih prijateljev.

Franc Nemeč, doma od Sv. Jurija ob Ščavnici, ki je služil pri 26. domobranskem pešpolku na severnem bojišču, nam piše dne 14. februarja iz bolnišnice v Besterezbanjam:

Celih 6 mesecev smo bili 4 prijatelji skupaj ter se vojskovali proti sovražniku. Veliko smo prestali. Ti štiri prijatelji smo bili: korporal Franc Segula, Franc Perko iz Kapela, Karl Rep od Male Nedelje in Franc Nemeč od Sv. Jurija ob Ščavnici. Bilo je dne 26. januarja. Pričakovali smo sovražnika. Predpoldne ob 10. uri zagledamo v celih bojnih vrstah sovražnika korakati proti nam. Naša četa počaka, da se nam Rusi približajo. Na 800 korakov začnemo z mrtvijo uro. Rusi so padali, kakor bi željito z veliko koso. Kar slišim vpti zraven mene Franca Perko „Jezus, Marija!“ Dobil je dum-dum-kroglo ter obležal takoj mrtev. Tovariš K. Rep vpraša: „Ali je prijatelj Perko mrtev?“ Odgovorim mu: „Da.“ V tem trenutku je dobil Rep kroglo v grlo ter je izdihnihil v 4 minutah. Jaz jima naredim grob med padanjem krogel ter zasadim na grob mojima padlima tovarišem križ. Poslovil sem se od groba v molitvi. Tri dni zatem me zadene sovražna dum-dum-krogla v levo roko ter me težko ranili. Ležim v bolnišnici na Ogrskem. Blaga žena K. Repa in dobr stariši Fr. Perko bodite potolaženi! Franc Nemeč.

„Slovenski Gospodar“ obišče slovenskega vojaka ob Nidi.

Janez Fistravec, doma iz Placerovec pri Sv. Marieti nize Ptuja, piše dne 31. januarja svojemu bratu Francu Fistravec, pismenoši v Laškem trgu s severnega bojišča:

Preljubi bratec! Najprej se Ti zahvaljujem za božično darilo, katero sem že željno pričakoval, pa dobil sem ga šele dne 6. januarja. „Slovenskega Gospodarja“ že dolgo nisem čital in sem ga bil izredno vesel, ko me je na bojišču obiskal. Zelo me je razveselilo, da lahko čitam novice v svojem maternem jeziku.

Dne 1. avgusta sem zapustil svojo preljubo mamicu in očeta, ki sta bridko jokala za svojima dvema sinovoma, ki sta ju morala zapustiti. Tudi meni je prišla solza v oči, pa ne zaradi tega, da sem moral v vojsko, ampak zato, ker sem videl pred seboj žalostno mamicu in očeta. Na veselo svodenje! sem jima zaklical, ko je brzovlak zapustil postajo Moškanec. Pripeljal sem se na Dunaj kot korajzen slovenski junak. Dne 11. avg. sem zapustil Dunaj in se peljal v Budimpešto in od tam skozi Slezijo v Galicijo in dalje skozi Krakov v Jaroslav. Vozil sem se pet dni in pet noči. Dne 23. avg. smo prekoračili rusko mejo. Sovražnika smo šele zasačili dne 27. avg. Po hudem boju, ki je trajal od štirih zjutraj do enajstih, smo vzel mesto Zamoč. Drugi dan gremo za njim. Pričakoval nas je pri Komarovem. Boj se je pričel dne 29. avg. zvečer ob 5. uri in je trajal do teme. Drugi dan je bila nedelja, sovražnik je začel v prvem svitu strelijeti. Strojne puške so kar sipale krogle, da so rojile kakor sršeni, tudi naše so imele velike uspehe. Topovi so grmeli, da se je zemlja tresla. Ruska artlerija je streljala salve, na desni in levu so bili zadeti naši vojaki, tudi meni je vrgel kos krogla kapo z glave. Imel sem včasih polne oči prst. Moji prijatelji pa so stokali od velikih bolečin. Poveljnik je zaklical: „Najprej!“ Zdravi smo šli naprej, več ko polovica vojakov pa je ostala zadaj, bili so ranjeni in ubiti. V pondeljek se še ni prav zdani, že so začele brenčati krogle in zemlja se je začela tresti kakor bi mislil biti sodnji dan. Šrapneli in granate so padale na nas, da je bila groza. Morali smo se ob 3. uri popoldan umakniti. Imeli smo povelje, sovražnika zadržavati tako dolgo, da je prišel naš 10. kor, ki je prepodil sovražnika. Celi kupi mrljev so ležali na bojišču. Izgube so bile na obeh straneh velike.

Zapustili smo rusko deželo, ker je Rus po drugi strani prodiral v Galicijo. Dobili smo povelje, sovražnika zadržavati pri Lvovu. Dne 7. sept. smo trčeli s sovražnikom skupaj pri Berešici. Boj je trajal do 12. sept. Noč in dan so pokale puške. Bil sem v prvi bojni vrsti. Šrapneli in granate so žvižgale čez mojo glavo, da je bilo groza. Ravno pred menoj se je razpolnil Šrapnel. Kos Šrapnela mi je priletel na nogo, odtrgal mi peto na čevlj, meni pa se ni zgodilo nič žalega. Ko smo se dne 12. sept. ob treh popoldan morali umakniti nazaj zaradi sovražnikove premoči, sem šele videl žrtve sovražnikovih Šrapnelov in granat. V enem kraju je ležala roka, v drugem kraju noge, v tretjem truplo brez glave, v enem kraju je bilo sedem mrtev raztrganih na kose, zopet drugi ranjenec je klical pomoči, imel je raztrgan trebuh, da so se mu videla čreva. Nihče mu ni mogel pomagati, ker so nam bili Rusi za petami. Samo par minut je manjkal, da me niso ujeli kozaki. Pa vendar sem srečno odnesel pete. Tudi Rusi so imeli velike izgube, ker naši topničarji zelo dobro streljajo. Zadržali smo sovražnika s svojo hrabrostjo tako dolgo, kakor smo imeli nalogu. Špet smo trčeli na sovražnika dne 19. oktobra pri Tempnu. Bil je zopet hud boj. Naši topovi so imeli velike uspehe. Podlili smo sovražnika do reke San. Sovražnik se je umaknil čez reko in razstrelil most, da nismo mogli do njega. Čez vodo smo se pozdravljali drug drugega. Noč in dan so pokale puške in grmeli topovi. Dne 4. nov. smo zapustili rove in korakali skozi Gradiško na Tepico, tam smo šli dne 17. novembra na železnico. Peljali smo se skozi nemško cesarstvo na Rusko v Pončin. Od tam smo korakali naprej. Sovražnik nas je pričakoval pri mestu Vlodovice na Rusko-Poljskem. Dne 17. nov. smo poskusili naskok, ki se nam pa ni posrečil. Drugi dan smo poskusili drugi naskok in ujeli okoli 400 Rusov. Pri mestu Senkovice se je sovražnik utrdil v velikih pečinah. Ko smo dne 19. nov. poskusili naskok, smo bili zopet odbiti. Sovražnikove strojne puške so kar sipale točo krogel na nas, tudi naše niso molčale. Pa vendar nismo mogli prepoditi sovražnika. Zakopalili smo se v rove, v katerih smo bili do 15. decembra. Najhujše je bilo zvečer, ker smo si morali iti pol ure daleč po menažo. Vsakokrat smo izgubili enega do dva prijatelja, ki je bil ranjen ali pa ubit.

Sedaj sem ob Nidi. Pozdravljamo se drug druga s kroglastimi, da nam je bolj kratek čas. Na sv. večer ob polnoči sem stopil v službo, ko se je doma služila sv. maša. Na Božič pa sem počival v svoji majhni hišici, ki je podobna našim repnicam. V tej hišici stanujemo štirje najboljši prijatelji, ki se delimo z hudim in dobrim. Kar dobi kateri od doma, imamo vse, če pa ne, pa nima nobeden nič. Najbolj me veseli, da imam tako zveste prijatelje. Doma so iz Dunaja, sami krščansko-misleči Nemci. Jaz sem edini Slovenec med njimi pri pešpolku. Žvižgamo si in pojemo, da je veselje, čeravno se nam vsako sekundo ponuja smrt z veliko koso na rami. Smo zmiraj korajni avstrijski junaki, ki se bojujemo za dom in pre-

svitlega cesarja. Nemci me spoštujejo, ker me poznajo kot pravega slovenskega junaka, ki se ne boji ruskih krogel in bajonetov. S pozdravom Tvoj brat Janez.

Pri slovenskih vojakih v Karpatih.

Dobili smo dopisnico s slednjo vsebino:

V Karpatih ob prelazu Tordonyja pri Bukovini dne 12. februarja. Danes sem dobil na bojišče štiri številke Vašega cenj. lista. Kako smo ga bili slovenski vojaki veseli! Zaklical smo: „Bodi pozdravljen naš vrtlj slovensko-katoliški list, ki nas pride obiskat in tolazit v našem trpečem položaju!“ Ko sem imel liste v rokah, so me naenkrat obdali moji sotovariši in z radostjo čakali vsebine. Razdelil sem posamezne številke med tovariše, kateri so prebirali našega prijatelja, da je bilo veselje. Vsak je rekel: Ko se vrnem v ljubo slovensko domovino — če nam Bog da to milost — si bom „Slov. Gospodarja“ gotovo naročil in ostal zvest njegov naročnik. — Dne 26. januarja smo pot snili sovražnika z naskokom 32 km daleč proč od njegovih dosedanjih postojank. Snoči je zopet moral bežati 12 km daleč. Čutimo in vsa znatenja kažejo, da se na južni strani Lvova bije velika bitka. Danes imamo tu na bojišču po 14 dnevnem hudem mrazu zopet južno vreme, lep gorki spomladanski dan. Iskrene pozdrave uredniku in vsem znancem! Josip Hole, doma od Sv. Jurija ob Ščavnici, četovodja pri gorskem topničarskem polku št. 3. havbična kolona št. 1, vojna pošta št. 210.

Dva brata se snideta na bojišča.

Dva brata od Sv. Antona v Slov. goricah: rezervist-korporal Franc Fekonja od 47. pešpolka in mlajši Jožef Fekonja, ki služi pri topničarskem polku št. 3. se nahajata v vojski v Galiciji in pišeta z dne 28. januarja svojim staršem in sestri:

Ljubi starši in sestra! Najprisrčnejše Vas pozdravljava in Vam želiava vse najboljše. Dragi očet, mati in sestra! Naznanjava Vam z največjim veseljem, da se je danes dne 23. januarja izpolnila želja, katero sva že dolgo časa gojila dva ljubeča se brata, da bi se tukaj v tujih bojnih krajinah še zdrava snidla.

Hvala Bogu in Mariji, ta želja se je izpolnila. Jaz mlajši, ki sem že pet mesecev v vojski, sem imel toliko časa in priložnosti, da sem po vpraševanju našel svojega starejšega brata, kateri je še samo en mesec tukaj na vojski. Veselje, ki naju je ob svodenju navdajalo, se ne more opisati. Velika radost je zavladala v našinih srcih. Hudo sva si z najprisrčnejšo bratovsko ljubezni podala roke, se objela in poljubila. Tri ure sva bila skupaj ter sva se nekoliko pogovorila, kako se nama godi sedaj v vojaškem stanu. In te tri ure so zelo hitro pretekle. Zdrava še sva in prehudo se nama še tudi ne godi.

Sedaj se morama spet ločiti in iti vsak k svojemu oddelku. Želiava si še zdravje, blagoslov božji, zopetno veselo svodenje tukaj in enkrat tudi doma pri Vas, ljubi domači.

S prisrčnim pozdravom ostaneva Vaša sina in brata Jožef in Franc. Z Bogom in Marijo! Vse za vedro, dom, cesarja! Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Hrepnenje po domovini.

V nekem poročilu o taborišču srbskih ujetnikov v Mauthausnu poroča „Salzburger Volksblatt“: In vendar so zopet trenutki, ko človek ne more odrekati temu proti Avstriji nahujskanemu narodu svoje sočutje. Mnogokrat se je dogodilo, da je bolne Srbe, ki so čutili, da se jim bliža zadnja ura, obvezno silno hrepnenje po njihovi domovini, ki so se izražali v priporih, ki celo ogrskim honydom, ki jim gotovo niso dobrohotno naklonjeni, vzbujajo sočutje. Tako je težko bolan Srb z naporom svojih zadnjih moči vstal s postelje, se popolnoma oblekel, si oprtal nahrbtnik in odšel iz barake. S težavo se je privlekel do izhoda iz taborišča. Prvemu stražnemu vojaku, ki ga je srečal, je molil perišče denarja in proseče jecljal le besedi: „Eiselbahn! Eiselbahn!“ Vojak, ki ob pogledu na ubožčka ni mogel biti osoren z njim, ga je tolažil, da se bo potem, ko bo vojna končana, mogel odpeljati z železnico, da pa mora sedaj nazaj v barako. Žalostno je na smrt bolni Srb gledal nekaj minut v smeri proti kolodvoru, potem pa se je počasi obrnil. Prišel je komaj dvajset korakov daleč, pa se je zgrudil brez glasu na tla. Bil je mrtev ...

Grozote pomorske vojne.

Na podlagi pripovedovanj rešenih nemških mornarjev s križarke „Blücher“ objavljajo „Times“ slednjo sliko:

Bitka se je pričela točno ob devetih dopoldne po nemškem času. Angleške ladje so bile oddaljene 15 do 16 km, ko so pričele streljati. Krogle so padale pred križarko v vodo, vsled česar so se neprestano dvigali veliki valovi, podobni goram. Ljudje, ki so se nahajali na krovu, so jih opazovali in so bili najbrže prevzeti od teh velikanskih, nenavadnih prizorov. A kmalu se je dvignil pred križarko velikanski val, ki je bil okrog 100 m visok in je poplavil ves krov. — Streli so prihajali vedno bližje ladje in ko je prvi zadel, je bila za Angleže daljava ugotovljena in ples se je lahko pričel. Sedaj so bile granate zelo številne in

so prihajale s strahovitim tuljenjem. Napravile so takoj škodo. Električne naprave so bile uničene in na ladji je postal temno. Pod krovom sta vladala strah in zmešjava. Temu se je pridružilo še vpitje in hropenje ranjenih, ki je postajalo vedno strašnejše, čim več granat je udarilo na krov.

Še le pozneje, ko se ni več streljalo na veliko razdaljo, so pričele udarjati krogle v stranske stene križarke. Najprej se je zdelo, kakor da bi prihajale z neba; prebile so krov in prišle celo v kurilnico. Zaloge premoga so se užgale. V strojnici se je razpočila neka granata v olju in na moštvo se je vliš pravi dež modrih in zelenih plamenov. Mornarji so se poskrili v najbolj skrite kotičke, toda povsod so jih pregnali granatni drobci. Smrt je imela bogato žetev. Strahoviti zračni pritisk, ki je vladal vsled razstreljenih granat v zaprtih prostorih, je strašno uplival na moštvo. Vrata so bila dvignjena. Težka železna vrata so bila upognjena kakor kakva pločevinasta vrata.

Sred krogel in granat so vrveli ljudje kakor listje v jesenskem vjetru in so našli smrt ob železni stenah. Bil je strašen prizor, ki ga je povečala le še tema. V strojnici so zašli ljudje v strahovit vrtinec, in so bili vrženi sredi med stroje. Ravno tako grozno in morda še hujše je bilo to, kar se je godilo na krovu. „Blücher“ je stal pod ognjem različnih sovražnih lađij. Celo majhni rušilci torpedovki so ga obiskivali s kroglastimi. Topničarji so imeli tako težke izgube, da so morali prinašati municijo kurjači. Ljudje so se vlegli na tla, da bi bili bolj varni. Krov je bil kakor kaka železna puščava. Neko baterijo sta opravljala samo dva vojaka, ki sta vstrajala junaško do zadnjega in premikala velike topove prav težavno po gibaju lađe.

Klub vsemu temu nemški mornarji niso izgubili vse nadre na rešitev. „Blücher“ je nadaljeval še svojo pot; toda bil je brez krmila. Videti je bilo, da je popolnoma izgubljen. Pričeli so zvoniti zvonovi, ki kljejo ob nedeljah mornarje k službi božji. Tu so se zbrali vsi, ki so še mogli, na krovu. Mnogi so prišli na krov z ranjenimi. Mnogi so se silno trudili, da bi splazili skozi luknje, ki so jih napravile sovražne granate. Ko je bilo vse moštvo na ladijinem krovu, je zaklical trikrat „hura!“ in zapelo „Die Wacht am Rhein.“ Nato je bilo danjo povelje, da se sme zapustiti izgubljeno bojno lađo in angleške ladje so ogenj ustavile.

Med tem so angleške torpedovke dokončale svoje uničevalno delo. „Blücher“ se je nagnil na stran, se končno prevrnil in izginil v vrtincu.

Neka angleška križarka in torpedni lovci so resili, kar se je dalo.

Živali v angleških polkih.

Načuda, da se živali, ki so last polkov, odvedjo v vojno, sicer ni razširjena samo pri Anglezih, vendar pa je pri njih ta običaj še posebno razvit. — Angleški, škotski in kanadski polki vodijo s seboj psi, koze, jelene, medvede, race in gosi. Posebno še znamenit med polkovnimi psi je postal neki Jack, ki si je priboril pod zidovi trdnjave Sebastopol krimsko kolajno, ker se je boril hrabro kakor lev in je tudi bil ranjen na nogi. Neki drug pes, imenom Bob, si je stekel slavo v afganski vojni, kjer je bil parkrat ranjen. Pri slovensem uhodu čet v London je stopal Bob na čelu čet. Kraljica mu je sama obesila na vrat vojno kolajno. No, v zadnjem času so prišli polkovni psi nekako iz mode in se daje prednost kozam. Prvega koštruna je odvepel s seboj neki polk, ki ga je dobil osebno od kraljice v dar. Sploh je kraljica Viktorija poklonila skoro vsakemu polku po eno belo kozo. Ena izmed njih, Taffy III, je postala znamenita zlasti zaradi tega, ker je bila posebno ponosna, da pripada redni četi in zato nikakor ni mogla trpeti — prostovoljcev. Kakor hitro je zapazila kakega takozvanega volunteers, se je navalila nanj in ga pognaла v beg. Nekega dne pa se je poskušala celo s polkovnikom in le to ji je rešilo življenje, ker jo je poklonila kraljica. Enako svojeglaven je bil tudi jelen, ki je pripadal 21. škotskemu lovskemu bataljonu. Ta nikakor ni mogel trpeti, da bi vojaki počivali. Kakor hitro je našel kakega vojaka, ki je postajal, se je ža navalil nanj in ga pognal v beg. Nekega dne je s svojimi rogovji razbil šipe poslopnja požarne brambe in sklical vse ognjegascce. 17. ulanski polk v Indiji je voščil s seboj medveda. Toda nekega lepega dne medveda ni bilo več. Iskali so ga po vseh krajinah in končno tudi našli. Neki vojak ga je namreč zasačil pri neki potujoči družbi, kjer je kazal razne vojaške vase. Odvedli so ga slovensko nazaj in ga hranili od tačk na prej z mlekom in kruhom. Dobival je vsak dan iz kantine tudi vrč vina. Slabše se je godilo pa 3. pešpolku z nekim tigrom. V začetku se je igral tiger z vojaki kakor mačka; ko pa mu je dal neki vojak krvavo meso, se je takoj pobudila v njem divja narav. Ker niso mogli več izhajati z njim, so ga dali v okove. Neki grenadir v nekem kanadskem polku je zapazil, ko je stal na straži, neko gosko, ki je sejpalala. Kljub strogim vojaškim predpisom je pokleplil in izrezal male lesene pločice, med katere je postavil zlomljena prsta gosi. Noga je ozdravila in goska je ostala pri polku. Kmalu se ji je nudila prilika, da se oddolži. Ko je neko neka straža zaspala in ni zapazila bližajočega se sovražnika, se je goska zaletela vanj. Sovražnik se je tako prestrašil, da je res radi tega neprisakovanega napada zgrešil svoj cilj.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 24. februarja.

Bukovina je popolnoma v naših rokah in sedaj se bije boj za Stanislav. Ako pade to mesto v naše roke, potem bodo Rusi morali začeti tudi misliti, kako jo bodo urnih krač popihali iz Lvova. Svojim četam ob Stanislavu pošiljajo Rusi od vseh strani rezerve na pomoč.

Vso silo pa uporabljajo Rusi, da prederejo našo bojno črto v Karpatih. Potem bi jim bila na eni strani neovirana pot proti Budimpešti, na drugi strani pa bi bile naše čete v izhodni Galiciji in Bukovini mahoma odrezane od ostale armade. Ako pa mi zmagamo in vržemo Ruse v Karpatih nazaj, je otet Przemysl in ruske čete bi se morale umakniti iz vse Galicije. Zato Rusi v karpatskih bojih ne gledajo na dragocenost človeškega življenja, ampak žrtvujejo polk za polkom. Toda vse njihove žrtve jim niso dosejaj nič pomagale, vsi njih napadi so se razbili ob juhaštu in kremenitostjo našega vojaštva. Vojni poročevalci pravijo, da so boji v Karpatih najbolj krvavi, kar jih pozna sedanja vojska. Hvala Bogu, da izgube na naši strani vkljub temu primjeroma niso velike, ampak da trpi pred vsem ruska armada. Trdi se, da je naše stališče v Karpatih in Bukovini splošno ugodno.

Vzahodni Galiciji in ob Nidi se vršijo artilerijski boji, toda na obeh straneh so zakopani in zato ni zaznamovati nobenih sprememb. Mir, ki je dolgo časa vlaval okoli Przemysla, je naredil prostor srdcem bojem ob predutrbah. Očvidno služijo Rusi, da bodo kmalu morali odriniti, in zato še hočajo vznemirjati trdnjava. Toda naši jim ne ostanejo nobenega napada dolžni.

Pred Varšavo se položaj ni izpremenil, toda velikanska zmaga Hindenburga pri Mazovskih jezerih bo brezvomno vplivala tudi na položaj pred Varšavo. Nemci se z vso pravico veselijo zmage pri Mazovskih jezerih in proslavlajo svojega velikega vojskovodja Hindenburga.

Ob Dukli.

Posebni vojni poročevalec ogrskega lista „Est Uslug“ poroča z bojišča dne 20. februarja: Tudi danes se boji na karpatski bojni črti vršijo z nespremenjeno srditostjo. Lahko smo prepričani, da bo minulo še nekaj tednov, predno bo padla odločitev. Že sedaj se lahko domneva, da se borba za Avstrije ne bo neugodno končala. V ožini prelaza Dukla, kjer so Rusi najbolj živahno gibalji, imajo avstrijske čete prednost pred russkimi. Za nas se vojni položaj ob Dukli ugodno razvija in pričakovat smemo, da bo zmaga na naši strani. Po splošni sodbi je skoraj nemogoče, da bi bila naša armada ob Karpatski poražena. Sedaj se zelo razmotriva vprašanje, kako dolgo še bo Rusom mogoče nadaljevati napade na naše postojanke. Te dni so n. pr. Rusi svoje napade ob Dukli in Nidi zopet obnovili.

Rusi se borijo z obupnim napadom.

Vojni poročevalec dunajskega lista „Fremdenblatt“ poroča dne 22. februarja z bojišča: Borba v Karpatih traja že več dni neprestano. Bije se najtrdovratnejša in srdita bika. Rusi se borijo z obupnim napadom, ker so prepričani, da bo borba v Karpatih morda odločila usodo cele vojske z Rusi. V okolini karpatskega prelaza Vyskov se obojestranski napadi ponavljajo noč in dan. Rusi ne dosežejo nobenega uspeha, imajo pa velikanske izgube. Ob Dukli je zadnji čas postal bolj tiho, ker sta se oba sovražnika dodobra zakopala v jarke. Velika bitka se razvija na južni strani mesta Stanislav (južno-izhodno od Lvova). Rusi so se že trikrat uprli našemu kriku, ki pri Nadvorni prodra proti ruskim postojankam. Rusi so se tukaj borili z velikim trudom, da bi odvrnili nevarnost, ki preti vsled prodiranju Avstrijev pri Stanislavu ruskim četam na Karpath. Kljub silnim naporom zadnjih dni je stanje naših čet naravnost izborno in vojaki so prepričani, da bo zmaga na naši strani. Posebno v poštev pride v bojih v goratem ozemlju izobraženost in nadkriljuča podvzetnost vsakega posameznega voditelja, da celo vsakega protesta. V gorovju posamezniki mnogo bolj upliva na razvoj in odločitev boja kakor pri borbi na ravnem polju. Priznati se mora, da ostanejo tudi po teh borbah Rusi na glasu, da so žilavi in vstrajni pri obrambi.

Novi junaški čin Hrvatov.

Južno od reke Dnestr v bližini mesta Stanislav v izhodni Galiciji se bije sedaj huda bika. Naši prisiskajo Ruse vedno dalje proti severu. Avstrijevi so zasedli že več važnih postojank. Dne 21. februarja so Rusi z veliko silo napadli naše postojanke na severni strani Nadvorne in Kolomeje. Avstrijski polki pa

so Ruse vrgli nazaj in jih 2000 ujeti. Odvzeli smo jim tudi 4 topove in mnogo vojnega gradiva. V pondeljek dne 22. februarja pa so se na bojišču južno od Stanislava zopet posebno junashko izkazali naši bratje Hrvati. Uradno poročilo avstrijskega generalnega štaba dne 23. februarja javno pohvali hrvaške vojake kot junake. Hrvatje so vrgli veliko sovražno četo iz raznih utrjenih postojank ter so z nasokom vzeli več važnih višin. Vsled izredno hrabrega nastopa hrvaških polkov se je posrečilo avstrijski armadi, da je pridobila zopet precej prostora v smeri proti mestu Stanislav, ki leži južno-izhodno od Lvova.

Vojni strokovnjaki so mnenja, da bi avstrijska armada z zavzetjem mesta Stanislav imela v rokah ključ do notranjosti Galicije. Če pade Stanislav Avstrijevi v ruke, je ogrožen tudi Lvov. Radi tega je umevno, da bodo Rusi južno od reke Dnestr napeli vse s le, da se vzdržijo.

V februarju Avstrijci ujeli nad 40.000 Rusov.

Poročilo našega generalnega štaba, cd prejšnega tedna, da so avstrijske čete v februarju ujele v Karpatih 29.000 Rusov, je ruski generalni štab označil kot neresično. Dne 22. februarja pa je avstrijsko armado vodstvo v svojem uradnem poročlu javnosti naznalo, da se je število ujetih Rusov v Karpatih od konca meseca januarja do dne 22. februarja povečalo na 64 častnikov in **40.896 mož**. Naše čete so poleg tega še odvzele Rusov v tem času 34 strojnih pušk, 9 topov in obilo drugega vojnega gradiva.

Bji za Przemysl.

Moskovski časniki poročajo, da so se zadnji čas vršili srditi boji okoli Przemysla, katerih so se udeležili tudi zrakoplovi. Junashkim braniteljem posebno dobro služijo urupre brambite naprave kakor leteče mlečne jarne, zične zgraje, umetna konjenica itd. Przed zadnjem (dan) i zavedeni naskoku na Przemysl in nogo prelitrje se imeli Rusi posebno velike zrube. Težki avstrijski trdnjavski topovi so strašne učinkoviti.

Rusi o Przemyslu.

Rusi se podrobno pečajo z usodo Przemysla. „Rusk je Slovo“ poroča: „Pri nas želijo pričakujemo padec Przemysla. Nekateri pripovedujejo, da že vladata ponajbolj je v trdnjavi, ali naša artlerija je še te dan očetreljala tren, ki se je hotel početi približati nekemu fortu in ki je osegal 7 voz, v katere sta bila vprežena po dva konja. Kjer se tačno malo varuje s konji, getovo še ni lakote. Nespravet o je tudi govoriti o pomaranjanju muri in...“ Przemysl je prvovrstna trdnjava in njeni poveljnik je brez dvema nadarjen general. Trdnjava se lahko brani še nedoločen čas in vse govorice o skorajšnem padcu so delo pustolovske fantazije.“

Hindenburgova armada ujela nad 100.000 Rusov.

Že zadnjič smo poročali, da se je posrečilo nemškemu maršalu Hindenburgu pri Mazovskih jezerih izvočevat nad Rusi (10. rusko armado) veliko zmago. Dne 22. februarja je došlo z Berolina uradno poročilo, da je Hindenburgova armada v zimski vojski v Izhodni Prusiji in pri zasledovanju bežeče ruske 10. armade ujela nad **100.000 Rusov**. Med ujetimi so nahaja **7 ruskih generalov** in veliko število drugih častnikov. Plen Hindenburgove armade je naravnost velikanski. Nad **150 topov**, velika množina strojnih pušk in drugega vojnega gradiva je padlo zmagajoči armadi v roke. Rusi so na svojem begu mnogo vojnega gradiva zakopal v zemljo ali pa pogrenzili v jezera. Nemci so med potom izkopali 8 velikih topov in veliko strešiva. Deseta ruska armada, kateri je povelen val general Sivers, je skoraj popolnoma uničena.

Važnost Hindenburgove zmage.

Hindenburgova zmaga nad Rusi je presenetila vse svet. Rusi so prev dno udirali iz Rusije (iz pokrajine Suvalki) v Izhodno Prusijo. Prodrli so že na nekaterih mestih 50–60 km daleč v nemško ozemlje. Ker ma Hindenburg pred Varšavo zbravo glavno nemško armado, so bili Rusi mnénja, da Nemci v Izhodni Prusijiiso posebno moči. Kar nenadoma pa je Hindenburg (okrog 8. februarja) pričel drzno napadati Ruse na severozahodni strani Mazovskih jezer. Njegova armada je bila sestavljena iz polovice domobranci in efečne četrtine črnovojnikov, drugi del armade pa je sestajal iz raznovrstnih čet. V veliki borbi se je izredno preščavila kojenica. Dragoneci in ulanci so udrali v srednji rusko bojno črto ter so pri reki Szepues prišli za hrbel ruski armadi. Podrli so mostove čez reko in tako zaprli Ausom vrnitve. Večina X. ruske armade, ki je štela 200.000 mož, je uničena. Rusi so se morali umakniti daleč iz Izhodne Prusije

v rusko ozemlje za reko Njemen, Bobr in Narev. Hindenburgova zmaga pomeni po mnenju vojaških strokovnjakov eden največjih uspehov v zgodovini svetovnih vojsk.

Ruska bojna črta je sedaj na severu močno razklana. Hindenburg ni samo vrgel Ruse iz nemškega ozemlja, ampak ogrožuje sedaj s svojimi četami Varšavo tudi od severne strani. Skorogotovo pa bo zmagata naših zaveznikov na severu ugodno vplivala tudi na avstrijsko bojno črto ob Nidi, Dunaju in v Karpatih.

Velikanski plen.

Novejše uradno poročilo pravi, da je vojni plen, ki ga je Hindenburgova armada v zimski vojski pri Mazovskih jezerih odvzela Rusom, mnogo večji, kot se ga je prvotno cenilo. Stevilo ujetnih inih topov v znašči je z 300, med temi je tudi 18 težkih.

Rusi izgubili nad 165.000 mož.

Dunaj, 24. februarja.

„Neues Wiener Journal“ poroča iz Berolina, da so Rusi v bojih z Hindenburgovo armado ob Mazovskih jezerih skupno z ujetimi vred izgubili celo čez 165.000 mož.

Rusi sami priznavajo, da so njih izgube naravnost velikanske. Uradno rusko poročilo namreč pravi, da so izgubili 95.000 mož in vojnega građiva za 3% milijone rubljev.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, 23. februarja.

Na avstrijsko-srbskem bojišču nič novega. Vsled močno narastle vode v Drini, Savi in Donavi še ni tako kmalu pričakovati velikih dogodkov. Srbi zbirajo svoje čete, iščajo pomoč pri zaveznikih ter nas vzemirajo ob meji. Gotovo je, da tudi mi ne držimo križem rok.

Srem in Mačva preplavljeni.

Budimpeštaški list „Az Est“ poroča od srbske meje ob Savi o bojih pri Belgradu: Sava je močno izstopila iz svoje struge, tako, da sta pokrajini Srem (na avstrijski strani) in Mačva (na srbski strani) pod vodo. Srbski breg Save se niti ne more videti s proti strmem očesom, tako so Savini valovi preplavili bregove. Srbi torej skušajo pri Mitrovici, kjer je Savina struga najbolj ozka, vznemirjati naše čete. Pred nekaj dnevi so Srbi obsegavali mesto Zemun pri Belgradu z granatami. Pri tem obstreljevanju sta bili ubiti dve osebi in več hiš poškodovanih in razrušenih. Za odgovor so Avstrijevi obstreljevali Belgrad. Z avstrijske strani se je natančno opazovalo uspeh našega obstreljevanja. Posamezne avstrijske granate so na belgrajskih hišah odnesle cela nadstropja. Posebno poškodovana je gozdina „Moskva“ in del Belgrada, kjer so bile nastanjene razne hramilnice.

Avstrijska zrakoplovca streljala na črnogorsko kraljevske obitelj.

Frankobrod, 21. februarja.

Listu „Frankfurter Zeitung“ se poroča iz Londona: Generalni komandant za Črno goro je prejel slednje uradno poročilo iz Cetinja: Dne 14. t. m. sta plula dva avstrijska zrakoplova nad majhnim črnogorskim mestecem Rjeka, kjer stanuje čez zimo črnogorska kraljevska obitelj. Zrakoplova sta krožila nad kraljevim gradom. Črnogorski kralj, kraljica in princeninja so šli na prosto, da bi opazovali zrakoplova. Zrakoplovi sta pa streljala iz strojnih pušk na kraljevsko obitelj in padlo je več krogel v veliki bližini kraljevske obitelj v zemlji.

Borba na morju med Anglijo in Nemčijo.

Odkar je proglašila Nemčija morsko vodovje okrog Anglije za vojno torišče ter izrekla, da bo od 18. februarja t. l. naprej, kakor smo že zadnjič poročali, potopila v označenem vodovju vsako angleško trgovsko ladjo, pri čemur se ne bo moglo vselej ozirati, tudi na trgovske ladje nepristranskih držav, ki bi plule v tem vodovju in bi utegnile vsled tega trpeti škodo, pada udarec za udarcem na angleško pomorsko trgovino. Pomorski trgovinski promet med Anglijo in med nepristranskimi državami Nizozemska, Dansko, Svedska in Norveško je skorodane popolnom ustanoven in strahu pred napadi nemških podmorskih čolnov. Škoda, ki jo pri tem trpi Anglia, ki je navezana na pomorsko trgovino, je ogromna. Nemški podmorski čolni se pojavljajo v velikem številu v vseh vodovjih angleške obale, ob izhodni, severni, južni in še celo na zahodni morski obali. Pojavijo se še celo v Irskem morju med Anglijo in Irsko, torej takorekoč v srcu Anglije. Dne 19. t. m. so potopili nemški podmorski čolni v ožini med Anglijo in Francijo pri rtu A' t fer ob francoski morski obali kar skupaj 6 angleških parnikov, potopili so pa bržas tudi veliki angleški parnik „Nelson“, ker se ga pogreša. Dne 20. t. m. je potopil nemški podmorski čoln v Irskem morju angleški trgovski parnik „Camberwick“. Moštvo parnika,

je pa potopil nemški podmorski čoln angleški parnik, ki je imel 2000 angleških vojakov na krovu, namenjenih na francosko bojišče, kar še pa uradno ni potrejeno. Iz Buenos Airesa se poroča, da je dne 21. t. m. potopila nemška pomožna križarka „Kronprinz Wilhelm“ ob izhodni morski obali Južne Amerike 4 angleške trgovske parnike in eno jadrnico. Dne 21. t. m. je ustavilo 17 angleških paroplovnih družb ves pomorski promet med Ameriko in Anglijo in ravnokar, ko pišemo te vrstice, se nam brzojavlja, da je nemški podmorski čoln potopil ob južno-izhodni angleški morski obali v zalivu med Anglijo in Francijo angleški parnik štev. 192, ki je prevažal čete iz Anglije na Francosko.

Spričo teh drznih pojavorov nemških podmorskikh čolnov je razpisala angleška vlada 1000 funtov šterlingov (1 funt šterling = 24 kron) nagrade kapitanu vsake ribiške ladje, ki potopi kak nemški podmorski čoln. Borba med Anglijo in Nemčijo zavzema od dne do dne ostrejšo obliko.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, 24. februarja.

Rusija bi na vsak način rada prišla do posesti Carigrada in Dardanel. Sovražniki Avstrije, Nemčije in Turčije namreč z vso gotovostjo računajo na to, da bo Turčija v sedanji vojski premagana. Angležem in Francozom ruski načrt o zasedenju Carigrada in Dardanel ni bil všeč. Bal so se Rusa kot nevarenega bodočega tekmeča v svetovni trgovini. Rusija pa hoče na vsak način dobiti iz Črnega morja izhod v Sredozemsko morje. Ta izhod pa je mogoč edino le skozi Dardanele. Rusi so, kakor so že listi poročali, zagrozili Angležem in Francozom, da bodo opustili prodiranje na nemško-avstrijskem bojišču, ako ne pristanejo na to, da smejo (Rusi) kedaj zaseseti Carigrada in Dardanel. Dne 23. februarja se je raznesla v svet novica, da sta Anglia in Francija že brezpogojno odobrili ruski načrt o delitvi Turčije in da se sme Rusija polasti — Carigrada in Dardanel.

Angleške in francoske vojne ladje so dne 19. t. m. obstreljevale zunanje dardanske utrdbe, a brez uspeha. Turki so odgovarjali in poškodovali tri sovražnikove oklopne križarke.

Na kavkalskim in perzijskem bojišču so se vršili le manjši boji.

Pri Korni v Mezopotamiji so Turki premagali 200 angleških jezdecev.

V Egiptu se vršijo le manjše praske.

V Zahodni Indiji so se mohamedanski rodomi uprli Angležem. V bojih je bilo ubitih nad 250 Angležev.

Domača in zunanjja politika.

Državnega zborna ne bo.

Na Dunaju se je posvetovalo predsedstvo poslanske zbornice, ali ne bi kažalo zbornici sklicati na kratko zasedanje. Ministrski predsednik grof Stürgkh je predsedstvu odgovoril, da nikakor ne namerava sklicati državnega zborna.

Angleži kradejo konje.

Italijanska vlada je nakupila v Ameriki več tisoč konj za vojaštvo. Toda le malo jih je dobila Italija, večina jih je vzel neslavni konec. Veliko konj je že na morju pocepal ker je manjkalo pitne vode. V Livorno je pripeljal neki parnik namesto 400 samo 50 konj. Večino parnikov s konji pa so angleški parniki zaplenili. Poveljniki angleških ladij so takoj plačali nakupne cene, tovornino in zavarovalnino, tako da italijanska vlada nima škode. Kot konterbando so spravili več tisoč konj na Irsko in v Anglijo, kjer je vežbajo ruski konjeniki angleške rekrute.

Japonska in Kitajska.

Japonska mobilizira vojaštvo in brodovje. Prisiliti hoče Kitajsko, da ji izpolni njene zahteve. Rusija in Anglia delata kislja obuze, ker jima njuna zaveznička izpodkopava tla na Kitajskem. Le Severna Amerika si je upala posvariti Japonsko, naj ne napne preveč svojih strun.

Zapora žita in moke.

V našo državo se radi vojske ne more uvažati ne žita, ne moke. Za armado pa se rabi sedaj mnogo več kruha, kot kedaj poprej. Da se preskrbi cela država z dovolj veliko množino žita in moke, so imeli avstrijski in ogrski ministri pred nekaj dnevi v Budimpešti skupno posvetovanje. Razprave so bile brezuspešne, kajti Madžari niso privolili v to, da bi Ogrska gotovo množino žita in moke odstopila Avstriji. Rađi tega je naša vladu segla po domaćih avstrijskih zalogah. Zaustavila je ali djala pod zapor žito in mo-

ko, ki se nahaja v Avstriji, to se pravi, nihče ne sme uporabiti — razven v dovoljenih merah in slučajih, ki jih spodaj navajamo — žita in moke ne za prodajo, ne za krmiljenje, ne za posodo, ampak hrani mora žito in moke na razpolago, da onjeni uporabi odloči v lajda.

Za sedaj veljajo naslednja določila:

Katere vrste žita in moke so pod zaporo?

Vladna odredba navaja, da spadajo v zaporo: pšenica, rž, ječmen, oves in koruz ter vse vrste mlinskih izdelkov (moka, zdrobin pa je sprenji). Otrobi so izvzeti.

Popisovanje.

Zapora žita in moke je stopila v veljavo včeraj, v sredo, dne 24. februarja. To se pravi, lastnik žita in moke ne sme odtegadne svoje zaloge nikomur prodati, alin kak drug način spraviti od hiše. Vlada je odredila, da se bo vršil od dne 28. februarja do dne 2. marca po celi Avstriji uradni popis žita in moke in sicer od hiše do hiše. Popisovanje bodo izvršili posebni, od vlade postavljeni zaupniki, kateri morajo nalogo popisovanja na vsak način in pod kaznijo do šest mesecov ali globo do 5000 K sprejeti in izvršiti natančen popis žita in moke po občinah. Izdajo se posebni popisni listi. Te liste mora ali posestnik sam izpolniti in jih izročiti občinskemu uradu, ali pa se bo vršilo popisovanje pri občinskih uradih. Najpozneje do dne 2. marca zvečer morajo biti popisni listi pri občini. Oni mdrži in manj kot 20 kg moke ali žita v posesti, jetrebas samonaznani, da nimajo 20 kg moke, oziroma žita.

Kolike žita ali moke se sme uporabiti?

Vsa posestnik sme vnaprej v uradno določeni izmeri nemoteno rabiti moko in žito za prehrano svoje družine ter za hrano svojih poslov in delavcev, ki jih rabi pri obdelovanju svojega posestva. In sicer pravi uradno določilo, da se sme tako dolgo, dokler se drugače ne ukrene, za eno osebo uporabiti na mesec samo 7.20 kg muke ali 9 kg žita. Na dan pride torej na osebo 24 dkg moke (skoraj ¼ kg), ali 30 dkg žita. (1 kg = 100 dkg.) Ta mera se ne sme prekoraci. Peki smejo pač le toliko kruha, kolikor ga neobhodno rabijo za svoje odjemalce v domačem okolišu. Posestniki kmetij smejo žito uporabljati za semo, ali isto v ta namen oddati tudi drugim posestnikom. V tem slučaju pa morajo imeti v rokah posebno potrdilo. Konjem se sme odslej na dan pokladati samo 3 kg ovsa. Mlinarji smejo še nadalje mleti žito kakor dosedaj. Vlada priporoča glede uporabe moke in žita skrajno varčnost.

Kazen.

Kdor bi moko ali žito čez predpisano mero rabil, krmil živini, prodal, ali na kak drug način soravil od hiše in se ne bi oziral na dana vladna določila, koliko se sme rabiti, zapade strogi kazni. Kazen se odmeri od enega tedna do šestih mesecov zapora ali na denarno globo do 2000 K. Kdor pa ima v zalogi žita ali moke za več kot 500 K in isto protipostavno uporablja, lahko zapade kazni, ki obsegata en mesec do enega leta zapora, ali do 20.000 K denarno globo.

Da se bo vršilo vse po strogem redu, bodo posebni vladni nastavljeni (uradniki, žandarji, policija) imeli pravico, da pregledajo vse hiše, stanovanja in gospodarska poslopja, da se prepričajo, ali je bilo naznanilo, ki ga je podal posestraik pri občini, pravilno ali ne. Če kdo utaja svoje zaloge, lahko politična oblast dotično moko in žito na korist države zapleni.

Oddaja in razlastitev žita in moke.

Zapora žita in moke ima namen, da se natančno izve, koliko še imamo žita in moke v Avstriji in drugič, da se odvisno o žito in moka uporabi za družine in občine, ki ga nič nimajo. Oddaja in razlastitev žita in moke se bo srednjo določila. Da se prepričajo kake goljuščje, je treba povedati, da samo oblast določujejo oddajo in razlastitev. Ako se bo žito in moka oddala ali razlastila, se bo vse plačalo natanko po cenah, ki jih vlada določi.

* * *

To so glavna določila cesarske odredbe. Čeprav so nekatere točke trde, vendar priporočamo, da se jih strogo upošteva. Želite po spremembu se naj naznamo našim poslancem. S popisovanjem naših zalog hoče vlada dobiti sliko, kako stojimo in kako se nam je ravnat. Vlada odredba zadava vse: zasebnike, posestnike, trgovce itd.

Razne novice.

* Duhočniške vesti. C. g. Franc Škoč, kaplan v Kajnici pri Mariboru, je prestavljen k Sv. Lovrencu v Slov. goricah.

* Štajerski slovenski deželni poslanci. Slovenski klub štajerskih deželoborskih poslancev je imel v četrtek, dne 18. februarja, v Mariboru sejo, v kateri je najprej podal načelnik, dr. Korošec sliko položaj, kakoršen je nastal na Slovenskem Štajerju vsled znanih žalostnih dogodkov začetkom mobilizacije, ter konstatiral dejstvo, ki je najlepše spričevalo za politično zrelost slovenskega ljudstva, da se ni dalo izvabiti na pota, kamor so ga hoteli imeti obrekovalci, ampak je ostalo nepremično zvesto svojemu cesarju in udano Avstriji, v koje neodvisnosti in notranji pravični uredbi vidi naše ljudstvo zasiguran svoj verski, narodni in gospodarski obstoj. Da se je politična in nepolitična vzgoja slovenskega ljudstva od strani naših organizacij vršila v pravem duhu, nam dokazuje neprimerno junashvo in brezpogojna zanesljivost Slovencev na bojišču, kar nas vse navaja s ponosom in samozavestjo. Poslancu Roškarju, kateri je tudi bil žrtev brezpredmetnega sumničenja in obrekovanja, je izrekel klub popolno zaupanje in ga zagotovil nespremenjeno visokega spoštovanja.

— Na to poroča načelnik o gospodarskih zadevah. Glede delavskih moči je posredoval v ministrskem predsedstvu in poljedelskem ministrstvu ter dobil zagotovo, da se bo skušalo dobiti za črnovojnike, ki niso v fronti, kratke dopuste in da bodo ljudske šole lahko prenehale s poukom, ako so otroci potrebeni za delo. Tudi begunci in ujetniki, zadnji po 30 skupaj, bodo na razpolago. Glede aprovizacije opozarja klub na dejstvo, da kmečko ljudstvo živi od moke, kakor mestno od mesa. Vsled tega se naj pri rekviriranju to upošteva, kakor tudi število potrebnih delavcev, ki jih kmet preživila skozi celo leto. Veliko živil potrebujejo tudi razni begunci na kmetih, zaračuni tega se naj posreduje, da jih ne dobivamo več, tem bolj, ker jih je težko uporabljati pri našem kmečkem delu. Glede podprt za zaostale je od vseh strani veliko pritožb in so se v tem oziru stavili primerni predlogi. Slovenski klub obžaluje, da slovensko ljudstvo ni zastopano v nobenem gospodarskem svetu, ki so se ustanovili v Gradcu zaračuni po vojski nastalih razmer za celo deželo, vsled česar sveti niso o naših razmerah dovolj poučeni, naša javnost ne o njihovih ukrepih. Tudi v tozadnih okrajnih gospodarskih odborih manjka zadostno zastopstvo našega ljudstva. Načelstvo se pooblašči, da radi tega stopi v stik z mercdajnimi činitelji. Vsi navzoči poslanci so se udežili razprave o omenjenih predmetih.

* Ljudstvo spoštuje svoje voditelje. Od Sv. Jurija v Slov. goricah se nam piše: Za častega občana je občina Malna v Slov. goricah v svoji seji dne 2. svečana imenovanja svojega mnogoletnega župana g. drž. in dež. poslancev Ivanu Roškarju, radi premognosti njegovih zaslug, ki jih je pridobil v delu za blagob občine in ljudstva. S tem imenovanjem hoče občina Malna g. Roškarju izraziti ob enem neomajeno spoštovanje in zaupanje. — Kmetijska podružnica za župnijo Sv. Jurij v Slov. gor. je g. Roškarju pri svojem občnem zboru dne 31. prosinca t. l. imenovala svojim častnim članom. G. Roškar si je kot ustanovitelj podružnice in pa pri svojem neumornem delovanju za splošni blagor kmetijstva prilobil nevenljivih zaslug.

* Prestolonaslednik obiskal otroke rajnega prestolonaslednika. Prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef je v pondeljek dne 22. t. m. popoldne obiskal v Benešovi na Češkem otroke rajnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Na kolodvoru so ga pričakovali in pozdravili otroci rajnega prestolonaslednika in njih varuh dr. Jaroslav grof Thun. Nadvojvoda Karl Franc Jožef je po pozdravu objel in poljubil otroke ter je nato vzel na znanje poročilo tamšnjega okrajnega glavarja, deželnega žandarmerijskega poveljnika in vojaškega poveljnika v Benešovi. Potem se je nadvojvoda z otroci-sirotami peljal v grad Konopišt. Popoldne ob 5. uri se je prestolonaslednik z dvornim vlakom odpeljal na Dunaj. Češko ljudstvo je nadvojvodo pozdravljalo z viharnimi „Slava“-kljici. Prestolonaslednik je bil zelo vesel prijaznega sprejema.

* Za sirote, ki so v srednji in južni Italiji ob potresu izgubili svoje starše, se je zavzel sv. Oče. Papežev zavet šče, kakor tudi dve bolnišnici v Karpinetu, ki jih je sezidal rajni papež Leon XIII., je sv. Oče Benedikt XV. dal na razpolago za stanovanje sirot, ki so ob zadnjem potresu v Italiji izgubile svoje starše.

* Južnoafriški kralj prestolil v katoliško cerkev. Monsignor Cenez, apostolski vikar v Bazuto-deželi v Južni Afriki, je prinesel pred nekaj dnevi sv. Očetu v Rim lastnoročno pismo kralja Bazuto-deželd — Natanaela Griffitha — s katerim naznanja, da izstopi iz protestantske in vstopi v katoliško cerkev.

Kralj želi po celi svoji deželi ustanovitev misijonske postaje in sezidati cerkve. Novi katoliški vladar v pismu hval delo katoliških misijonarjev za blagor ljudstva.

* **Zaradi galice.** Na več vprašanj odgovarjam, da je poslanec dr. Korošec v imenu Kmečke Zveze zopet posebno posredoval pri poljedelskem ministru dr. Zenkerju radi dobave galice iz Ustja na Češkem. Vojaška uprava je vsled posredovanj pustila v promet toliko baškrene galice, kolikor je je bilo že naročeno. Iz Gradca izvemo, da pride vsled tega na Štajersko 10 wagonov galice. Naročila se naj pošiljajo Zvezni štajerskih zadruž (Verbländ landwirtschaftl. Genossenschaften) in Kmetijski družbi. Od Kmečke Zveze se vse stori, da se ugoditi željam in potrebam naših kmetov.

* **Kmetijska družba za Štajersko.** V seji osrednjega odbora Kmetijske družbe v Gračcu je dne 22. t. m. v imenu odbornikov Kmečke Zveze stavljen dr. K. Verstovšek tele predloge, ki so bili tudi sprejeti: Pri zapori žita in moke se naj ozira na to, da kmečko ljudstvo v prvi vrsti živi od moke, na kar se naj vladna določila povoljno ozirajo. — Zaradi pomajanja dela v srednjem kmetijskem se naj posreduje pri vojaški upravi, da ob primernih časih pusti domov črnovojošnike, ki niso prosti. — Zaradi dobresemenja in sočivje se naj posreduje pri poljedelskem ministrstvu, da dobi dovoljenje za uvoz iz Nemčije. — Družbino predsedstvo naj izposluje podporo za živinorejo iz državnega zaklada za živinorejo.

* **Dopust za črnovojošnike.** Kakor smo že poročali, se naši poslanci trudijo, da bi doobili oni črnovojošniki, ki ne stojijo v fronti, potreben dopust za poljedelska dela. V torek dne 23. t. m. je v imenu Kmečke Zveze dr. Korošec o tej zadevi govoril tudi s e. kr. namestnikom v Gradcu, ki je obljubil, da bo prizadevanje naših poslancev podpisal. Kakor hitro bo zadeva dozorela, bomo načančno poročali v našem času, kako je treba narediti prošnje in kam jih nasoviti. To naj velja tudi kot odgovor na mnogobrojna vprašanja, ki nam dohajajo v tej zadevi.

* **Slovensko uradovanje.** Na več vprašanj odgovarjam, da lahko slovenska županstva kakor dolje uradujejo z glavarstvi v slovenskem jeziku in rabijo slovenske pečate. Ako bi se jim delale zaprake, naj se javi.

* **Poštnim in brzojavnim uradnikom** je izrekel cesar posebno zahvalo, ker so dosedaj vestno izpolnjevali naporno službo v vojskinem času.

* **Poziv superarbitriranih vojakov.** Uradni list vojnega ministrstva "Streifieurs Militärblatt" poroča: Oni vojaki, ki so bili povodom mobilizacije spoznani za nesposobne in so po dovršeni superarbitraciji dobili dopust do jeseni 1915, bodo s 1. aprilom znova pozvani pod orožje. Kdor bo pri takratni prezentaciji znova spoznan za nesposobnega, dobi nadaljnji dopust do 1. novembra 1915.

* **Babjeverstvo.** V laškem okraju in morda tudi drugod so začeli razširjati kratko molitivo, katero je treba 9 krat prepisati, potem doživi deveti dan veliko veselje in izpolni se mu prav guto želja, ki si jo mora misliti pri 9 kratem prepisovanju. Molimo, česar in kakor nas uči katoliška Cerkev, prazno in babilo vero pa ustimo!

* **Hindenburgova vernost.** Maršal Hindenburg je v svojem letosnjem novoletnem armadnem povelju napisal stavek: "Bogu sem hvaležen, da nam je v sedanjih bojih dal srečo, imam pa tudi rđno upanje, da bomo z njegovo pomočjo v novem letu dosegli uspehe." — List "Warte" pripoveduje, da se v Hindenburgovi družni opravlja zjutraj in zvečer kratko molitivo. V vojskinem vrvenju ima Hindenburg pri sebi sveto pismo in v prostih urah večkrat, tud je v družbi, čita iz knjige. Ko je nedavno bila v mestu Beuthen v Prusiji služba božja na prostem, je maršal Hindenburg s svojim generalnim štabom prisostvoval svetu opravilu. Presenečeno je bilo občinstvo, ko je ob koncu božje službe pristopil Hindenburg h olтарju in je v družbi generalov in drugih častnikov plasno molil, da bi mu Bog dal moč izvršiti dano mu veliko nalogu ter naklonil zmago orožju njegove armade. Sloviti vojskovodja se pri vseh zmagaah zahvaljuje Bogu za milost, da je tako srečno vodil svojo armado. Šolskim ostrom, ki so ga prišli nekoč pozdraviti, je rekel med drugim: "Ne meni, ampak Gospodu Bogu gre hivala, kateri je blagoslovil naše orožje z zmago!"

* **Hindenburgovo šolsko spričevalo.** Brat slovenskega vojskovodje Hindenburga, Bernhard pl. Hindenburg, je objavil generalov življenskipis, v katerem priobčuje njegovo šolsko spričevalo iz petega gimnazijskoga razreda. Spričevalo se glasi: "Pavel Alojz Ivan pl. Hindenburg, rojen dne 2. oktobra 1847 v mestu Poznanj kot sin stotnika pl. Hindenburga, je obiskal eno leto peti razred gimnazije v mestu Glogava v Prusiji. Težka bolezna je preprečila, da bi se bil udeleževal podukta v večjem delu enega četrletja, družače pa je šolo redno obiskoval. Njegova pridnost je bila začetkomova hvalevredna, a je v zadnjem času precej popustila. Njegovo obnašanje je bilo, izvzemši njegovo gostobesednost, dokaj dobro. Njegovo znanje je bilo po zadnjem četrletnem razredovanju v verouaku, latinščini, francoščini in geografiji zadovoljno, v nemščini dobro, le v računanju se mu ni posrečilo, da bi zadostoval. Splošno se sme smatrati za sposobnega za vstop v višji razred. Zapušča zavod, da se vpiše v kadetnico v Wahlstattu. Vodstvo zavoda mu želi v novi soli ob božjega blagoslova!" — Božji bla-

goslov, ki so mu ga želeli njegovi učitelji, spreminja slovitega vojskovodjo ves čas sedanje krvave vojske z Rusi!

* **Brat in bratranec krškega knezoškofa padla na bojišču.** Iz Celovca se poroča, da je knezoškof dr. Adam Hefer dobil poročilo z zahodnega bojišča, da sta padla njegov brat stavbenačnik Fric Hefer in njegov bratranec Lovro Lindner. Oba sta se še dne 7. februarja udeležila ustičenja knezoškofa brata v Solnogradu. Oba sta bila rojena v eni in isti hiši, oba sta služila pri enem in istem polku ter tudi padla v skupnem strelskem jarku.

* **Ziv, zdrav, vesel!** Značilno pismo je iz severnega bojišča pisal ljubljanski urednik gosp. Franc Terseglav svojemu prijatelju gosp. profesorju v Mariboru dr. Ant. Medvedu. Glas se: Dragi g. prijatelj! Živ, zdrav, vesel. Prenočil že 600 m visoko, v siljem mrazu in v vednji smrtni nevarnosti. Bog in Marija me varujejo. Za to se imam zahvalil molitvam svoje družine in prijateljev. Sem premer menote me in precibus vestris! (Zmajar se spominjamte mene v svojih moltvah!) Povejte doma, da Marija svojih ne zapusti. Pogrešam le perila, snage in slovenskega berila. Jesti imam zadost - da bi se našim doma tako dobro godilo! Čigar bi pa pokad na dan 100, tako je včasih doigčas na naših hostnih luknjah. Strašna muka so ušne gnide! Vsa dan bi se preoblekel, če bi imel perila. Kaj ruska granata - us! Od uši včasih ne spim, med pokanjem granata pa sem že velikokrat spal. Pozdravite vse prijatelje, zlasti pa g. tolrega župnika! Ves Vaš Terseglav.

* **Kako umirajo topničarji.** Jože Korpar iz Osiljčeve pri Veliki Nedelji piše svojemu prijatelju Jožefu Lah dne 5. februarja: Pšeš mi, da ste imeli hudo zimo, tudi pri nas je bil hud mraz. Kakor sem Ti že pisal, opravjam službo malega poštarja, zato se ne morem dostojno Bogu zahvaliti, ker sem radi ta služba večji del v topli hiši. Seveda moje mesto tudi ni preveč utrje, ker vsak čas me lahko pokliče g. stotnik k bateriji. Topničarji ne trpimo tako hude zime, kakor pri pešpolkih. Radi svinčenk in pušk sно tuči, tudi precej zavarovani. Ali dragi, vedi, da so priprave za človeško smrt takaj različne. Včeraj popoldan nas je začel Rus, ki ga zovemo "Moskal", prav uruo pozdravljati s šrapneli in granatami. Ker pa je naša baterija tako dobro skrta, da je ni mogoče lahko videti, nas je sovražnik iskal s svojimi strelci na široko okoli. Tako se jih je žal bog posrečilo, da nas je zadel s polium strelom. Mrtvi so bili tri vojaki in trije konji. Pri tem žalostem dogodku sem se znebil prijatelja-Slovenca, doma iz Piščorja, drugi pa je bil Nemec, pa drugače blaga duša. Kakor je povedal g. ognjičar, kjer je prinesel puščice z imenom v pšarno, ju je strel raztrgal tako močno, da ni bilo od nobenega in niti konja prav nič načrt. Roko od Nemca so našli čez 30 m vstran od pretora, ker je bil dotiči in zadet. Oprava od teh treh krov je bila na drobi in kosce raztrgana. Tako sem umirjal topničarje. Seveda moje mesto tudi že zvedel. Te dni je bilo ujetih čez dva tisoč "Mescalov". Ujeti so jih ja te oči naše 22. in 28. divizije. Ako bo šlo tko naprej, bodo menda vendar enkrat zmanjkali. Iskre e pozdrave na vse pozname!

* **Vojška je kraška in kronska bo večna.** Filip Žnidarič, doma iz Samušev pri S. M. Marije in niže Ptuja, ki se nahaja sedaj na severnem bojišču, piše svojemu prijatelju Fr. Bezjak sledete: Ljubi Fra ček! Prijatelj se o najre, bod' blag mu spomin, al zdaj je mi ulo, zastonj se solzim. Pa upam, da enkrat še vidiha se, čeravno že zemljica kriha bo me. Kakor Ti je zna o, sem se ravno na sveto noč peljal mimo svojega rojstnega kraja na bojišče. Vi drugi ste šli k polnočici, ali jaz sem se od Vas poslavil iz vlaka. Srečno, vsi domači in vsi moji zvesti prijatelji! Srečno, moj rostni kraj, mene ne bo nikoli več našaj. Dosedaj sem že dva meseca v bojni črti in še hvala Bogu me ni zadela nobena sovražna svinčenka. Zato se imam zahvaliti preblaženi Devici Mariji in angelu varihi. Ne morem Ti popisat, dragi Franček, svojega življenja v tej grozoviti zimi, ampak rečem Ti, da sem se spomnil besed sv. pisma: "Vojška bo kратka in kronska bo večna." Med gromom naših in ruskih topov poštjam vsem faranom iskrene pozdrave, posebno pa Tebi, zvest moj prijatelj in sošolec.

* **Zagorska Mati Božja ga je obvarovala.** Reservist Mihael Budna, doma iz Rajhenburga, piše s severnega bojišča svojemu prijatelju Dmniku Bohorč: Na Božič sem prišel v bojni ples. Dne 8. januarja me je sovražna krogla zadebla v prsa, na mesto, kjer sem imel pripeto svetinjico Zagorske Matere Božje. Krogla je odletela. Jaz sem marsikaterega Rusa poslal na oni svet in jih še bom. Pozdrave!

* **Princ Jurij o vojski.** Srbski princ Jurij, o kome smo poročali, da so srbski častniki zahtevali od kralja Petra, da ga vsled njegovega oholega nastopa odstrani iz armade, se je podal v inozemstvo. Na svojem potovanju se je izrazil v Rimu nasproti zastopniku rimskega lista "Tribuna", da ne verjame, da bi se sovražnosti kmalu zopet pričele. Avstrijske čete imajo na severnem bojišču mnogo važnejše opravke. Trenutni mir na srbskem bojišču je za srbsko armado ugočen, ker ima dovolj časa, da izpopolni svoje čete in vojaške potrebsčine. Seveda ne dvomi princi za trenutek o konečnem uspehu trosporazuma, toda ne prikriva pri tem neskončnega trpljenja in velikanskih žrtv, katere nalaga vojska srbskemu narodu. Iz celine srca si želi skorajšnega konca vojske, ker je bil sam priča grozne žaloigre srbskega naroda. Na ne-

žen način je nato namignil, češ, da bi prišlo hitrejo do konca, "če bi posegel vmes nov činitelj, ki bi odstranil ravnotežje, ki sedaj skorodane nemogočuje odločitev".

* **Kako je nastala vojska.** Ruski kmet je žalil bog še na jako nizki stopnji omike in ima torej o politiki zelo nejasne pojme. O vzrokih sedanje vojne si je izmisnil jako čudno pravljico. V rusinskih vaseh si pričovedujejo, da je vojno povzročila žena: "Kjer huči ne more, mu baba pripomore" pravi pa rusinski kmetje. In tako je tudi veliko vojno zakrivila žena — ruska carevna. Nekega dne je prišla vsa objokana k caru ter mu tožila, da bodeta vsled neprestanega grozčega revolucije skoro gotovo izgubila prestol in kronske. In jokala je, da jima umre sin edinec, prestočen, ki je težko bolan. S solzami v očeh je rotla carevna svojega moža, da naj ji za vsako ceno dobi pravo sveto podobo, katera obvaruje lastnika vsakega gorja. Povedala pa mu je, da so vse svete podobe v Rusiji nepristne in da se edina prava sveta slika Marije Pomočnice nahaja v rusinski romarski cerkvi pri Bolechivu. Car se je caričnim prošnjam dolgo upiral, ker je vedel, da avstrijski cesar te slke ne bo dovolil prenesti na ruski dvor. Toda ženske solze zmorejo vse in tudi car se jim je vdal. Zbral je svojo armo in udaril na avstrijskega cesarja, da bi dobil svoji ženi edino pravo sveto podobo Marije Pomočnice.

* **Tečaj za pridevanje zelenjave.** Na deželnini vinarski in sadarski soli v Mariboru se bo dne 15., 16. in 17. marca t. l. vršil tečaj za pridevanje in spravljanje zelenjave. Natančneje v današnjem inseratu.

* **Varujte govedo in prašiče!** Zopet nam dohajajo iz raznih krajev poročila, kako prekupeci v velikem številu vse hribe in doline obletavajo in isčejo govedo in prašiče. Cene rastejo vsak dan in to izrabljajo prekupeci v svojo korist. Zato rotimo vse naše živinorejce, naj brez nujne potrebe ne prodajajo živine in naj zlasti ne verjamejo raznim zvijačam, s katerimi se begajo ljudje. Ena najgrših zvijač je grožnja, da bo v naše kraje kmalu udrl sovražnik. Z vso odločnostjo poverjamamo, da zdaj ni prav nobene nevarnosti, in da so vse take grozoplane govorice brez vseke podlage. Redimo, kar moremo in prodajamo le to, kar je treba in sicer za tiste cene, katere odgovarjajo tržnim cenam.

* **Fižol in zgodnja repa.** Fižol je v naših časih zelo važna rastlina, ker daje prav tečen živež, ki se lahko proda. Po naših krajih ima fižol toliko večji pomen, ker ga lahko pridelujemo vmes med drugimi sadovi. Fižola imamo nekaj prav zgodnjih vrst. Prav zgoden je "rumeni počepinček", ki se uživa v stročju. Kdor ima seme zgodnjega fižola, naj vsega sadi, ali pa naj seme da sosedu, da dobimo na ta način še vse zgodnjega pridelka. Za prehrano ljudstva pride v poštev nadaljje tudi zgodnja repa. Repo je najbolje vsejši med krsko peso. Preden se pesa popolnoma razvije, se repa že lahko porabi. Ker pa repa potrebuje veliko redilnih snovi, mora biti njiva dobro pogojena, da ne zmanjka potem za razvoj pesi potrebnih snovi. Ako je ugodna zima, se lahko tekom zime seje tudi še ozimni ječmen, kateri navadno boljše obrodi, nego jari. Ječmen je važno živilo, bodisi da se v moki porabi za kruh ali žgance, ali pa če se uživa kot ječprej.

* **Zgodnji krompir.** Prav posebno moramo opozarjati na zgodnji krompir, ki mu v drugih krajih v sedanjih časih pripisujo veliko važnost. Prišel mi je v roke nemški časopis, ki v zadnji številki ne obravnava prav nič drugega, kakor samo pridevanje zgodnjega krompirja. Tu se bere venomer: Pridelujte zgodnji krompir! Veliko zgodnjega krompirja! Pripravite krompir za zgodnjo saditev! Samo zgodnji krompir in zopet zgodnji krompir. Marsikomu se bo morebiti zdelo, da prezgodaj opozorjam na to in ono. Pa ni prezgodaj, ampak prav skrajni čas je, da začnemo tudi pri nas misilit na vse to. Seme je treba naročiti. Zlasti se je treba pobrigati nemudoma za zgodnji semenski krompir. Tega bo manjšalo in pozneje ga bržas ne bo dobiti za noben denar. Drugih zelenjadnih semen je dovolj v trgovini. Toda, ako se merna naročimo, moramo čakati nanje včasih po več tednov. Ako pozno naročamo, tudi ni gotovo, da dobimo ravno tisto vrsto, ki jo želimo. V enem mesecu bo treba v ugodnejših krajih in legah pričeti s prvim setvami. Torej ni prezgodaj, ako tudi tukaj pričemo.

* **Sv. Peter** niže Maribora. Ludovik Flucher, sin veleposestnika v Metavi, ki je služil kot korporal pri 47. pešpolku na severnem bojišču, piše dne 15. februarja svojemu prijatelju: Dragi! Naznam Ti, da sem v Eperjesu v bolnišnici. Čeravno nisem okupil ogrske vode, vendar sem dobil grižo in moral sem v bolnišnico. Dne 3. februarja je ruska granata ubila mojega dobrega prijatelja in tovariša, korporala Franca Domicata, doma od Sv. Barbare pri Mariboru. Bil je na mestu mrtev. Zjutraj je še hodil k zdravniku radi ozobljilnih nog. Pokopali smo ga tovariši ponoči. Pri prosti krizi naznanja mesto, kjer počiva s tremi drugimi pozdravljam vse znance!

* **Sv. Martin** pri Vurbergu. Večka žalost in bridkost je zadebla Baumanovo hišo. Po kratki bolezni je umrl Franc Bauman dne 11. januarja daleč od doma v bolnišnici v mestu Košice na Ogrskem. Žalostno so mu tudi peli domači zvonovi Šmartiški dne 20. januarja, ko smo zagotovo zvedeli, da je umrl. Blagi mož je storil smrt za domovino in cesarja. Kako goče je želel se vrnili k svojim domačim, a mu ni bilo dopuščeno. Smrt je pobrala pridnega in dobrega

ta dveh ljubkih otrok. Rajni je imel zmiraj blagoslovilo Marijino svetinjico pri sebi. Zato upamo, da se sedaj pri Mariji v nebes h veseli. Naj v miru počiva! Bodu mu v tujini zemljica lahka!

* **Sv. Barbara v Slov. gor.** Tukaj smo dne 5. februarja pokopali Alojzija Čerič iz Jašlance. Bil je spoštovan mož. N. v m. p.!

* **Sv. Rupert v Slov. gor.** Umrla je dne 7. februarja po dolgotrajni bolezni bivša kmetica, sedaj prevžitkarica v Gočovi Terezija Koebek v 89. letu svoje starost. Rajna je bila blaga in pohlevna ženica in je nad dvajset let kot vdova živila pri svojem zetu in hčeri v lepi slogi. Bila je mnogim krstna in birmska botra ter je imela pri tem poslu jako darežljivo roko. Bodu ji ljubi Jezus plačnik! Pogreb se je vršil dne 9. februarja v spremstvu domačega g. župnika, sorodnikov in mnogoštevlnega občinstva.

* **Kapla pri Arvežu.** V sredo dne 10. t. m. ob 2. uri zjutraj je umrl v Mariboru za legarjem črnovojnik Štefan Garmuth, p. d. Dvoršak. Ko je žena dobita brzojav, da je mož mrtev, se iz ljubezni do njega ni bala stroškov ter ga dala prepeljati na domače pokopališče. V petek dne 12. febr. zjutraj ob 7. uri se je žalosten sprevod v spremstvu vojakov in vojaške godbe pomikal od vojaške mrtvašnice na Glavnem trgu, kjer je potem č. g. vojni kurat poškropil ostanke pokojnega, od tod se je potem sprevod pomikal proti Lučanom in od tam proti večeru mimo njegovega doma, kjer so ga že pričakovali sorodniki, sosedje in znanci ter mali otročiči, ki so krsto očeta zadnjokrat poškropili. Nato se je pomikal sprevod naprej. Prišli so nasproti domači veterani, č. g. župnik, g. uč telj in mnogo ljudstva. Kako je bil pokojni dobroščen in pričlubljen vsem, priča obilna udeležba pri pogrebu in sicer v zelo slabem vremenu in pozno zvečer. Pokojnik star se le 40 let, zapušča ženo s štirimi malimi otročiči. Vrnil se je sicer domov, duša na dom nebeškega očeta, truplo pa na domače pokopališče. Naj v miru počiva!

* **Cven pri Ljutomeru.** Preminul je naglo na pepelečno sredo občestovani in daleč okrog znani posestnik Franc Vozlč, brat č. g. Leop. Vozlč, župnika v Špiljedu. Se dan popreje se je udeležil v Ljutomeru tridnevne v čast presv. Rešnjemu Telesu ter ob tej priliki prejel svete zakramente. Rajni je bil v mladih letih sotrudnik leposlovnega lista „Kres“. Zbiral je narodno blago, zlasti legende, katere je priobčeval v imenovanem listu. Veliko zasluga si je pridobil kot dolgoletni občinski odbornik, a še več kot občinski živinodravnik. Kot takega ga bomo pogregali ne samo ljutomerski okoličani, temveč tudi Ogri, med katerimi je bil zelo prljubljen. Marsikateremu rewežu je rešil s svojo pomočjo morda edino premoženje, ljubo živinico. Zdravil je vselej brezplačno. Bil je lep vzgled krščanske nesembene ljubezni do bližnjega. Zato pa po pravici: Zate, ki počivaš v jami, siromak vro solze! Oj blagom njuemu, ki s solzami sromak ga slavite! Blagemu pokojniku ohranimo trajen spomin, njemu pa svetila večna luč!

* **Polenšak.** Že druga žrtev vojske je zadela našo faro. Dne 29. oktobra je izdihnil svojo blago dušo v Budimpešti v bolnišnici vsled dobljenih ran v Galiciji Janez Kolarič. Bil je v 36. letu. Doma je pustil očeta, žalujočo ženo in pet let stare hčerkice. Oče je ravno tisti dan kot on v bolnišnici umrl doma naravne smrt, star 68 let. Od svojih dragih se je junak poslavljjal in ljubo ženo tolažil, da se pride nazaj in sedaj ga krije tuja zembla. Bodu mu zemljica lahka! Počivaj v miru, dragi Janez! Ženi pa naše sožalje!

Stopce. Enega najboljših gospodarjev je izgubila stoprska župnija. Na severnem bojišču je junashke smrti padel vrli mladenič Martin Rampre, kmet v Črmožišah, brat sevniškega č. g. kaplana. Bil je zelo marljiv in razrumen kmet, večleten naročnik našega „Slovenskega Gospodarja“ in vzhleden mladenič Marijine družbe, kateri je zdatno pripomogel, da si je nabavila krasno družbeno biderero. Pokopan je pa v Košicah (Kaschau) na Ogrskem. Bodu mu tuja zemljica lahka. — To je druga žrtev vojske iz naše župnije. Prvi je bil Janez Šoba, žesar v Sušcu, kateri je pokopan na Dunaju.

* **Sladkagora.** V naši župniji je zopet petnajst fantov, ki odidejo 15. marca v vojno službo.

* **V Čadramu** je bil dne 21. februarja občni zbor kmečke posojilnice za konjiški okraj. Posojilnica že deluje od 9. marca 1902 in je članica ljubljanske Zadržne Zvezde. Ima svojo hišo z malim posestvom in nad 10.000 K rezervnega zaklada. V preteklem letu 1914 je imela 129.103'92 K prejemkov in 122.019'60 K izdatkov, tedaj celotega prometa 251.123'52 K. Hvalevredno sta ustanovali vodila kneta Anton Leskovar, p. d. Korošec v Oplotnici in Janez Kruhar, p. d. Ložak v Markači. Zadnji in še odbornik sta se moralna podatki v vojsko. Pri volitvi novega odbora je bil stari načelnik soglasno zopet izvoljen in kot namestnik Jožef Rakovnik. Odborniki so: Jožef Oberski, Fr. Sparovic, Fr. Golčer, Žužej, Janez Potočnik in Jan. Valtar. Nadzorniki: I. Bezenšek, Jan. Zagor, Fr. Golčer, Kramar, Anton Leskovar, Glabus in Peter Berglez. — Dne 21. februarja je umrl v Gradcu g. Fr. Jonke star, in bo v Čadramu pokopan. Rajnki je bil v Oplotnici rojen, sin najemnika in kramarja, izužil se je trgovine, postal poštar; pred 18. leti se mu je posrečilo, nekdanje Steinauerjeve fužine zelo ugodno kupiti in postal je veleposestnik. N. v m. p.!

* **Dobrna.** Naša kmeti podrli je v nedeljo dne 21. februarja priredila područni shod, na katerem je njen načelnik g. župnik na podlagi vladnih ukrepov in izvajanj različnih kmečkih stanovskih listov podal navodila posestnikom in gospodinjam kako se ravnat v

vojskinem času, da sebi in državi pomagajo in rešijo pomanjkanja. Shod je bil krasno obiskan. — Kmetijska podružnica na Dobrni ima dne 7. marca svoj občni zbor. Predaval bo g. gozdarski komisar iz Maribora. Pridite v mnogem številu! Shod bo ob 1/9. uri zjutraj v hotelu „Union“.

* **Dobrna.** Koncem tega meseca pričakujemo kakih 100 vojakov, ki so na potu okrevala.

* **Sv. Lenart nad Laškim.** Odprtia noč in dan so groba vrata... V letu 1914 smo imeli z vsem 17 mrljev, dne 14. t. m. smo pa dosegli že število 10. Med drugimi je umrl v 54. letu Mih. Gradišnik, pos. na Vel. Gorelcih, zapustivši četvero otrok, izmed katerih se najstarejši sin nahaja kot ranjenec iz severnega bojišča v bolnišnici na Dunaju. Pokojni je bil veren katoličan, vnet rodoljub ter občinski odbornik novoustanovljene občine Sv. Lenart. Silno je želel, še svojega sina videti pred smrтjo, a mu ni bilo dano. Pogreb se je vršil v nedeljo, 7. t. m. ob obilni udeležbi domačih in sosednih župljanov. Svetila pokojniku večna luč!

* **Staritrigr** pri Slovenjgradcu. Malokedaj se sliši kaka novica iz Starega trga. Ali sedaj ob teh rensnih časih bi vendar rad poročal o naših hrabrih junakih, fantih in možih, katerih je iz naše majhne občine primeroma veliko odšlo na vojno. Posebno vrli so gotovo sinovi našega grobokopa Gostenčnika. Prvi sin Jurij služi kot narednik pri pešpolku štev. 4. On se je hrabro bojeval na severnem bojišču in bil tudi težko ranjen že kar vi začetku vojske. Po daljšem zdravljenju se je pred kratkim zopet vrnil na severno bojno polje ter bil zopet ranjen. Drugi sin je Franc, četovodja, bil je v službi kot orožnik v Bosni. Bil je prideljen poizvedovalnim četam na južnem bojišču ter tam tudi dobil težke rane, vsled česar se je moral vrniti nazaj k svoji prejšnji službi. Mlajša pa: Alojzij in Ivan, tudi že težko pričakujeta vsak pri svojem polku, kedaj da pojdet nad sovražnika. Tuđi odlikovanih je že nekaj naših fantov. Na primer Kotnik Jožef in Brezovnik Miha, oba z zlatim zaslužnim križem. Posestnika Fišerja, sinovi so se ravno tako korajno bojevali, toda eden je pred kraškim že umrl radi velikih ran, katere je dobil na južnem bojišču. Drugi, Ivan, pa se pogreša že od decembra. In mlajši, Alojzij, pa se še hrabro bojuje v Karpatih in je bil povsod srečen v bojih, čeravno so streljali iz bližine kakih sto korakov na nje, pa je vendar še zdrav in čvrst ostal. O nekaterih fantih pa smo dobili tudi že žalostno poročilo, da jih krije hladna galiska zembla. Junaško so prelili svojo kri za dovinovo!

* **Pogrešajo se:** Alojzij Gregorčič, pešpolk štev. 87, 1. stotnija, vojna pošta štev. 73, doma od Sv. Antona na Pohorju. Prosim, da njegevo tovariše, če kdo o njegovih usodi kaj ve, naj naznani njegovemu očetu: Aleš Gregorčič, Sv. Anton na Pohorju, pošta Vučred ob Koroski železnici. — Štefan Znidar, pešpolk štev. 47, pešec 1. stotnije. Odgovor na: Janez Pivec, posestnik, Kočno štev. 17, pošta Laporje. — Jožef Letonja, 87. pešpolk, 4. stotnija, doma iz Ptuiske gore. Odgovor na njegovega brata: Ivan Letonja, Ptuiska gora pri Ptiju. — Leopold Kerkol, domobranski pešpolk štev. 26, 3. stotnija. Če kdo kaj ve o njem, naj naznani njegovemu materi Heleni Kokol, v Pivoli, pošta Hoče pri Mariboru. — Anton Pintarič, korporal 87. pešpolka, vojna pošta štev. 73. Če kdo kaj ve o njegovih usodi, naj naznani njegovemu očetu: Anton Pintarič, Žihlava, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici. — Janez Pintarič, Žihlava, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici. — Janez Pintarič, Žihlava, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici. — Jakob Fidler, Sladkagora, pošta Smarje pri Jelšah. — Dominik Pokeržnik, domobranski pešpolk štev. 4, 3. stotnija, 2. voj, vojna pošta štev. 48. Odgovor se prosi na naslov: Marija Pokeržnik v Arlici, pošta Ribnica na Pohorju. — Karol Fabjančič, bil pri poljskem lovskem bataljonu štev. 20, 2. stotniji, ki je dne 26. oktobra iz Ljubljane odrnil na bojno polje. Če bi kdo izmed njegovih sobojevnikov kaj vedel o njegovih usodi, naj sporoči njegovemu očetu Mihaelu Fabjančič, Anže štev. 9, pošta Rajhenburg ob Savi. — Jožef Mihurko, deželnobrambовski pešpolk štev. 26, 2. stotnija, vojna pošta štev. 48. Ce kateri kaj ve, naj sporoči njegovemu ženi Marijeti Mihurko, posestnici v Račjem štev. 16 pri Mariboru. — Martin Krajnc, Štrajfar 47. pešpolka, 15. stotnija, vojna pošta štev. 73. Ako kdo kaj ve o njem, kje se nahaja, naj sporoči njegovemu ženi Mariji Krajnc, Sv. Jakob v Slov. gor. — Franc Toplak ob pešpolku štev. 87, 8. stotnija, vojna pošta štev. 73. Komur je kaj znano o njegovih usodi na bojišču, naj blagovoli naznani njegovemu ženi Katarini Toplak na Kogu, pošta Sv. Bolezen pri Središču. — Franc Župančič, domobranski pešpolk štev. 26, 8. stotnija, 4. voj. Prosim, če je komu kaj znano o njem, naj blagovoli sporočiti: Jakob Podlunšek, Ločica štev. 22, pošta Polzela v Savinjski dolini. — Jože Levak, je bil pri črnovojnškem bataljonu štev. 14, 1. stotnija. Če kdo kaj ve o njem, naj naznani njegovemu očetu Francu Levaku, posestniku v Bokšču štev. 10, pošta Brežice ob Savi. — Pavel Tolocič, pri polku cesarskih strelecov štev. 4, 5. poljska stotnija, 2. voj, Lir. štev. 4, vojna pošta štev. 48. Odšel dne 18. avgusta v Galicijo. Če kdo kaj natančnejšega ve o njegovih usodi, naj sporoči njegovemu sestri Ani Tolociči, Hočko Pohorje, pošta Hoče pri Mariboru. — Rezervist vojnopravničarskega polka štev. 9. Cizej. Služil je na severnem bojišču pri infanterijski municipalni kontroli štev. 2, M. P. štev. 6, vojna pošta štev. 32. Kakor pišejo tovariši, je hudo zbolel za grizo in je že dne 5. IX. 1914 bil dan v neko vojno bolnišnico. Sliši se, da je umrl, kaj govega o njegovih smrtnih ali ne nismo dobili, tudi v seznamih izgub. Če ga je kdo videl v kakšni bolnišnici, ali če kdo ve kaj govega o njem, se prosi, da to sporoči proti povrnilu stroškov njegovemu materi: Mariji Cizej, posestnici v Grajski vas, pošta Gomilsko v Savinjski dolini. — Martin Vodovnik, 87. pešpolk, 11. stotnija, vojna pošta štev. 73, doma iz Št. Ilja pri Velenu. Če kateri njegovemu tovariševi ali sobojevnikov o njegovih usodi kaj ve, se ujdušno prosi, naj blagovoli sporočiti Franciski Vodovnik, Magdalenska ulica štev. 3, Maribor.

* **Vesoljni žepni atlas.** Založništvo zemljovidov in knjižarna G. Freytag & Berndt na Dunaju je izdala profesorja A. L. Hickmana „Geografsko-statistični vesoljni žepni atlas“, to je knjižica, ki obsega 64 strani raznega berila, 66 strani s podobami in zemljovidni celega sveta. Cena 4 K 50 v. Poleg preglednih zemljovidov obsega knjižica žanrimev sestavke o sedanju vojski, številu vojaštvu, bojnih ladij, prebivalstvu itd., posameznih držav. Knjižica, ki je trdo vezana, selahko nosi v žepu. Naroča se pri založništvu: G. Freytag & Berndt, Dunaj, VII., Schottenfeldgasse štev. 62. Pri istem založništvu se tudi dobri pregledni prometni zemljovid, ki ima natanko zarisanje vse železniške in paroplovne proge v Avstro-Ogrski in na Balkanu. Zemljovid stane z mehkih platnicami 2 K 40 v. v plátne vezan v žepni obliki 5 K.

* **Vojaki se zahvaljujejo.** Dobili smo: Szekszard na Ogrskem, dne 10. februarja 1915. Slavna tiskarna sv. Cirila v Mariboru! Najpoprej se vam prav iskreno zahvaljujemo za vse sprejetje darove, kateri so nam prav izvrstno dobro došli. Hvala tudi za knjižice! Ostajamo zvesti slovenski vojaki: Nikolaj Nájer, Karl Šimerl, Franc Ožek, Franc Jesenšek, Ivan Vrbnjak.

* **Sv. Pavel pri Preboldu.** Katoliško izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 28. svečana, popoldne po večernicah, ima naše Izobraževalno društvo svoj redni občni zbor v društveni sobi. Pridite!

* **Rečica.** V nedeljo, dne 28. svečana, popoldne po večernicah, ima naše Izobraževalno društvo svoj redni občni zbor v društveni sobi. Pridite!

* **Petkova „Straža“** bo prinesla seznam padlih, ranjenih in ujetih vojakov naših domačih polkov. „Straža“ stane na leto 10 K, pol leta 5 K, četrtek leta 2.50 in se naroči pod naslovom: Upravništvo „Straža“, Maribor.

Zadnja poročila, dōšla v četrtek 25. febr.

Prizadevanje papeža za mir.

Rim, 24. februarja.

Rimski list „Giornale d'Italia“ javlja, da je izvedel iz resnega vatikanskega vira, da je papež storil vnovič körake, da pride do sklepa miru. Papež se je baje obrnil diplomatičnim potom do cesarja Viljema z vprašanjem, če bi bila v sedanjem času njegova pomoč za pričetek sklepanja miru na pravem mestu. Nemški cesar še na to ni odgovoril. Omenjeni italijanski list piše, da jamči za resničnost tega poročila.

Avstrijci ob reki San.

Dunaj, 24. februarja.

Avstrijski generalni štab uradno poroča:

Na poljsko-gališki bojni črti vlaida razun posameznih živahnih topovskih bojev ter manjših prask večinoma mir.

Položaj v Karpatih je splošno nespremenjen. V včerajšnjih bojih ob gornjem toku reke San (v ozemlju južno od Przemysla) so Avstrije naskočili neko višino in jo zavzeli. 5 častnikov in 198 mož so naši ujeti.

Na severni strani gorskega sedla Volovec (med prelazoma Vvskov in Usok) je sovražnik skušal izrabiti sneženi metež ter je nameraval z drznim napadom pridreti postojanke, ki so bile po naših četah zasedene. Naši so ruski napad ob velikih ruskih izgubah zavrnili. 300 Rusov smo ujeli.

Boji na južni strani reke Dnestr pridobivajo vedno bolj na obsegu in razsežnosti.

Kaj se godi v Italiji?

V italijanski državni zbornici ministrski predsednik Salandra ni priprustil, da bi se razpratljal o zunanjji politiki. Izven državne zbornice so se hujskačem za vojsko pridružili tudi džipaki. Katoliška in socialistična stranka sta nepremično za mir. Po vsej Italiji je nastala velika draginja, ker primanjkuje že žita.

List „Central News“ poroča iz Pariza, da je argentinska vlada vložila pri italijanski vladi v Rimu prošnjo, naj tudi letos dovoli italijanskim delavcem, kakor prejšnja leta, prostot pot v Argentinijo. Te dni pa je italijanska vlada mladeničem in možem v starosti od 19 do 45 let prepovedala

več polni življenja so ti životopisi. Življenja iz bojnega polja in odmevov domačih poljan junakov. 70 jih je: vsi junaki, častniki, kmetje, uradniki in obrtniki, akademici in Orli, cvet naših vrst! Vsí navdušeni za domovino, vsi junaški in polni zaupanja v Boga. Le berite te životopise in spoznali boste srca naših mladeničev in mož. Plemenita srca, ki so preilala kri za domovino. Med životopise so vpletena sem in tja pisma padlih vojakov, tako, da je vsa stvar še bolj zanimiva. Srečna je bila misel uredništva, da je začela na ta način zbirati spomin na naše junake. To je šeštek, ki se čita lahko tudi mladini v šolah, ker junaštvo in plemenitost teh junakov niso nič manjša, kot so junaštva mnogih, ki se stavijo mladini za vzgled. Delo prav tople pripravljamo. "Svetovna vojska" se naroči v Katoliški bukvarni v Ljubljani. Naročniki imajo pravico do znizane cene 1 K za veliki zemljevid vseh evropskih bojišč (za nenaročnike bo veljal ta zemljevid 2.60 K s poštnino vred). Naročniki so tudi po znizani ceni lahko omislijo krasno, bogato opremljeno knjigo "Vojska na Balkanu", ki velja za naročnike "Svetovne vojske" samo 3 K, mesto 6.50 K.

* Dve potrebitni knjigi za sedanj čas. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru ima za sedanje resen čas v zalogi dve važni knjigi. Prva je molitvenik "Marija Žalostna mati", posvečena češčenju Matere božje sedem žalosti. Molitvenik je kot nalašč za sv. postni čas, ki se približuje. Knjižica stane z zlato obrezom 2 K, z rdečo obrezom 1.50 K. Po pošti 10 vinarjev. Cena I. vrata 100 kom. 10 kron. Kupci se blagovljivo oglašati pri Francu Muršiču, posestnik in tržnik v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor. P. Juršinci pri Ptaju. 87

Cepljeno trsje na prodaj

Laški rizling, žlahtina bela in rudeča, beli ranfol, trunta, pošip, cepljene na Riparia portalis, še ne izkokane, dobre kakovosti. Cena I. vrata 100 kom. 10 kron. Kupci se blagovljivo oglašati pri Francu Muršiču, posestnik in tržnik v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor. P. Juršinci pri Ptaju. 87

Priden fant

kateri se hoče krojaštva učiti, se takoj sprejme pri Antonu Kosar, Maribor, Stolni trg 5.

Cepljeno trsje

Pošip, laški rizling, burgundec, rulender, veltliner, diščeti praminec, silvanec, muškat, kavčina, ranfol, sladkaminka, izabela. Cepljene na podlagi Riparia-Montekolo-Buprestis Salanis, Berlandieri, Riparia, Teleki, Podlaga Berlandieri, Riparia, Teleki je najboljša za apnenzo zemljo. — Več tistih korenjakov te vrste. — Cena po dogovoru in zelo nizka.

J. Vrbnjak, Breg, Ptuj.

Izšel je dvajni zvezek

"Domäče knjižnice"

v obsegu 224 strani ter stane s poštnino vred 70 vin. Zelo zanimiva vsebina, med drugimi krasna povest za pristop ljudstvu. „Prosjak Lukáš“. Prodajači 10 od sto popusta. Založnik dr. Ljud. Koser, Juršinci pri Ptaju, Štajersko. 96

Zdrava in močna dekle

v starosti 14 let, ki je dovršila z boljšim uspehom ljudsko šolo, ima veselje do uka v kakšni trgovini. Več se izve pri Stadler Ani, pos. v Dražji vasi, Petrovče. 86

Graščina na Hrvaškem sprejme takoj dva (lovca) logarje. Pogoje je starost 40-50 let ozelenjen, z malo družino, najboljše brez iste. Vstop takoj. Ponudbe naj se spriceljata na ravnateljstvo Banskih vod pošta Vinica pri Ormožu. 94

Trgovski pomočnik se takoj sprejme v trgovini g. Janez Loschnigga v Šmarju pri Jelšah. 103

Iščem hlapca za poljska dela. Je lahko oženjen in bi žeza imela tudi zasluzek. Plača po dogovoru. Ponudbe Ferdo Roš, veleposestnik Hrastnik ob juž. železnici. 113

Kdor kupi gospodarsko poslopje, njive, travniki, gozd, njive (nekaj posejanih, zimska setev), okoli 18 orave, se proda radi družinskih razmer. Poslopje je na lepi legi pri veliki cesti. Vpraša se pri lastniku Andrej Gaves, Cvetkovci, Sv. Lenart — Vel. Nedelja. 117

Pet vinarjev

A 25-15

5

Prostov. dražba nepremičnin.

Na predlog dedičev po dne 11. januarja 1915 v Zgornjem Porčiču umrlem veleposestniku Francu Ploj se prodajo dne 26. februarja 1915, ob 3. uri popoldne pri spodaj navedeni sodniji, sošči št. 1, v zapuščino spadajoča zemljišča vl. št. 24 in 32 kat. obč. Zg. Porčič, štev. 73 kat. obč. Spod. Žerjavce in štev. 67 kat. obč. Zg. Žerjavce z gospodarskimi potrebščinami in premičninami vred. 98

C. kr. okr. sadnija v Št. Lenartu na Staj.

Pddecki I., dne 8 februarja 1915.

RAZGLAS.

Z ozirom na vojni čas in vsled tega nastale potrebe, se je treba posebno ozirati na pridelavanje zelenjave. Radi tega se bo na dejelni sadjarski in vínarski šoli v Mariboru v času od 15., 16. in 17. marca 1915 vršil tečaj za pridelovanje zelenjave. Na tečaju se bo poučevalo o pridelovanju in spravljanju (vnovčenju) zelenjave in sicer praktično in teoretično. Poduk in potrebna navodila se bodo dajala vsak dan od 9. do 11. ure dopoldne ter od 2. do 4. ure popoldne.

Tečaja se lahko vsakdo, t. j. može, gospe in dekleta udeležijo. Učnina se ne bo pobirala. Učni jek je nemški.

Priglasiti se je treba na ravnateljstvo do 10. marca t. l. 121

Ravnateljstvo dež. sadjarske in vinarske šole v Mariboru.

Gluhost

šumenje po učesih, a ne prirjena gluhost, tok iz učes, odstrani takoj in gotovo Dr. F. Quastlerjev bals, kosm.

olje za sluh »Otikon«

Vsak dan dohajajo zahvalne pisma. Udežni uspehi. Cena eni steklenici 3 K Edina založba M. Vetter, Dunaj III Käbeckgasse 15.

Kapla, dne 15. svečana 1915.

Zahvala

V globoki žalosti potri se spodaj podpisani zahvaljujemo tem potom vsem, ki so spremili ljubega moža oziroma brata

Garmuth Štefana

veleposestnika v Sp. Kapli

k zadnjemu počinku. Č. g. župniku, g. učitelju, domaćim veteranom za zadnje spremstvo in sploš vsem, ki so se vkljub slabemu vremenu potrudili spremeti pokojnika k zadnjem počinku, izrekamo posebno zahvalo. Bag plačaj vsem!

Kapla, dne 15. svečana 1915.

Žaluoči:

Alojzija, žena; Janez, brat; Jana omž. Tomaz, Alojzija omž. Peklar, Marija omž. Vraber, Julijana omž. Ehman, sestre.

Pri c. kr. rudniškem in plavžarskem oskrbništvu v Celju

se sprejemajo zdravi in krepki delavci železarško in kovinarsko-topilničarske ali pa steklarške stroke za praznico rude topilnicu cinka in valjarno ploščevine v stalno in primerno plačano delo. — Tozadevna vprašanja in ponudbe naj se poslajo naravnost na c. kr. rudniško in plavžarsko oskrbništvo v Celju. 108

Vzaj. zavarovalnica zoper ogenj na Ljubnem

priredi

LETNI OBČNI ZBOR

v nedeljo, dne 7. marca ob 12. uri opoldan z občajnim sporedom.

Če se ob določenem času ne snide zadosti društvenikov, vrši se isti eno uro pozneje, sklepčen pri vsakem številu došlih društvenikov.

136

Odbor.

VABILO

na

redni občni zbor

Hran. in pos. v Šmarju pri Rim. toplicah

reg. zadruga z neom. zavezo.

kateri se bo vršil v nedeljo, dne 7. marca 1915 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

Poročilo načelnika in nadzorstva.

Potrjenje računskega zaključka za leto 1914.

Poročilo o izvršeni reviziji.

Volitev načelnika in nadzorstva.

Slučajnosti.

Načelnstvo.

Tvrdka

Mil. Hočevar, Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznanjam, da v moji trgovini dobivate zanesljivo kaljiva semena za polje in vrte po solidni ceni.

Posebno priporočam od predanca očiščeno:

Domače ali konjsko deteljno seme, potem

Lucerner ali nemška,

Inkarnaf za enkrat kesiti,

Esparsel, takozvana večna detelja,

Travino seme za mokre in suhe travnike,

Korenjevo seme,

Runkelinovo repa, rudečo dolgovato, rumeno

dočko in okroglovato,

Svinjsko salato.

Vseh vrst semena za vrte, kakor tudi rafijo in žveplo za vinograde.

Obilnega obiska pričakujoč biležim

z velespoštvanjem

tvrdka M. Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve
trgovina špecerijskega blaga.

Pozor kmetovalci!

Preskrbite si pravočasno, posebno sedaj v vojskinem času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.: domačo, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo, peso rumeno in rudečo, sploh vsa poljska, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odlikovane tvrdke Mauthner, ki se dobivajo pri domači tvrdki

I. RAVNIKAR :: CELJE

Trgovina s špecerjskim blagom, z barvami in deželnimi pridelki ter zaloge vseh vrst mineralnih vod.

Solidna in točna postrežba.

Knjigarna, trgovina umetnin in muzikalij

Goričar & Leskovšek
Graška cesta 7 Celje Rotovška ul. 2

Tovarniška zaloge raznovrstnega kancelijskega, konceptnega, barvanega in ovitnega papirja.

Svinčniki, peresa, peresniki, črnili, radirke, kamenčki, trgovske in odjemalne knjige, pismeni papir v mapah in kasetah, kreppapir, umetne cvetlice itd.

Velikonočne dopisnice v velikanski izberi od 4 vinjarjev naprej

Lastna zaloge ljudskosloških zvezkov, risank in risalnih skladov.

Nagrobeni venci in traki.

Na debelo!

Na drobno!

R. Brezovnik
trgovina v Vojniku

priporoča svoje bogato zaloge manufakturnega, špecerjskega in galantrijskega blaga, železnine, cementa, barv, firneža, lakov, usnja, stekla, kisih vod, najboljših semen itd.

Domači pridelki se kupujejo po najvišji ceni.

OKLIC

Prosimo najljudneje vse svoje cenjene odjemaalce v njih lastnem interesu, da svojo eventualno potrebo na

Lysoform

desinfekcijskem sredstvu, nam ako mogoče takoj naznanijo, ker se naročila po vrsti uredijo in ker se razumljivo po tem priznano izbornem desinfekcijskem sredstvu našo go vprašuje. Pri naročilih, ki so določena za bolnice ali

za Rudeči +

prosim gospode lekarnarje in drožiste, priložiti tezadjevno uradno potrdilo, ker s to lahko pospešimo železniško ekspedicijo. Vsled spremenjenih denarnih razmer kupujemo zdaj

Lysoform

le proti getovemu plačilu ali povzetju, upamo pa, da ta odredba ne bude dolgo trpelj. — Mi imamo na Dunaju večje zaloge. — Ekspedicija je nemotena.

Lysoformtvornice Ujpest dr. Kelet & Aurányi, kemična tovRNA.

Edino zastopstvo in glavna zaloge za Avstro-Ogrske od originalnih armadnih in železničarskih Roskopf-ur 5R.

Jamstvo 3 leta.

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsaka ura proti popolni svoti zopet zamenja, torej ni nobene rizike, ampak se lahko vsak sam prepriča o teh izbornih urah. Prednosti teh ur: Prava železničarska Roskopfura se je, no dolgo tega, nalaže za železnične in štrapacne službe z novo konstrukcijo z boljšo, dobitna preciznijo tek, posebej močne osi, kolesje se vso vrti v kamnenih. Ura teče 32 ur in ide točno na pol minute, če tudi ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je zavarovana proti preveliki napetosti peresa, obloge je iz čistega nikla ter je zavarevana že z enim plastičem za varstvo zoper prah ter se vsi pokrovni strog in načudno zapirajo. Po dobrini preizkušnji so se te ure radi nizke cene in vendar dobrega teka uradno upeljale pri armadi in različnih železnicah. Prosim Vas torej, da te ure ne zamenjate z drugimi sličnimi urami, ki se dobijo v trgovinah. Vsak si naj brez nevernosti, da bi trpel kako škodo, naroči mojo ceno uro. - Velik cenik popolnoma zastonj.

A. KIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8, največja tovarniška zaloge ur, srebrnine in zlatinine, razpošilja v vse dežele. Specialist za boljše ure.

Brezjavni naslov: Cirillova
tiskarna Maribor

Trgovina tiskarne sv. Cirila

Maribor, v lastni hiši Horošča cesta št. 6

Čekovni račun c. kr. poštne
branilnice št. 25.010 t.i.
interurban telefon št. 113

Priporoča svojo veliko zaloge raznega papirja, posensnikov, peres, škatljic za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tabljic, črnih, zavitkov (barvanih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pismenega papirja v mapah in škatljah, razglednic itd. Sveti podobe (male, velike in stenske), razpela vseh velikosti, molitveniki, moleki, svetnjice, škapulirji. Štambilije za urade in dr.

Ceniki na zahtevo zastonj.

Denarja ni

draginja je vedno večja, zasluzek pa majhen. Ako hočete z malim trudem, doma v svojem kraju gotovo 10 kron na dan zaslužiti, mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znamko za odgovor.

J. Batič Murska, Bistrica 26, Kranjsko

Domača in narodna trgovina

Franc Lenart v Ptiju

priporoča svojo bogato izbiro raznovrstnega nevega blaga za moške in ženske obleke.

Postrežba poštena! Cene primerne!

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znamencem.

Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Varstvo zoper kolero in slabemu želodcu je **naravni kognak.**

Tega, iz lastnega vina destiliranega, 12 let starega kognaka razpoljuje v poštnih zaboljkih z 4 steklenicami franko za K 12:40, najajši kognak, ki čudovito olajša bolečine, ki jih povzroča protin, sredstvo za odrgavanje udov, oživlja živec itd. — 4 politrške steklenice K 10:20.

Benedikt Hertl, veleposestnik, grad Golie pri Konjicah (Štajersko).

Posamezne steklenice starega kognaka K 3:10, mladega K 2:56, so zalogi v Mariboru pri g. Alojziju Quandestu, trgovcu, Gospodska ul. 4.

Vinogradni pozor!
Cepljene trte na prodaj

in sicer prve vrste laški rilček, bela in čudeča žlahtnina, silvanec, beli burgundec, izabela, beli ranfol, kapčina, traminec, kraljevina, pošip (Mozler), portugizec, truta in mešane vrste. Več tisoč ključev Rip. Portalis. — Na prodaj več tisoč ključev Rip. Portalis. Vse te vrste so cepljene na Rip. Portalis ter popolnoma zaraščene in lepo vkoreninjene, za kar se jamči. Cena je po dogovoru. Kdor si hoče dobiti lepe trte in nasaditi lepi vinograd, naj se oglaši ustreno ali pismeno pri **Francu Slodnjak**, trinar, Juršinci pri Ptiju.

Razglas! Po umrlem gosp. Peter Mejač-u krojaču :

se prodajo narejene obleke po tako ugodnih cenah.

Posameznim kupcem se nudi prilika za celokupno prevzetje.

Priporoča se **MARIJA MEJAČ**
Maribor, Stolna ul. 4.

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustriv

ceniki zastonj. F. Dušek, tovarna
orožja, koles in šivalnih strojev.
Opće na drž. žel. št. 2121. 1888
Češko.

! KAVA !

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, veleni aromatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vrča 10 K franko po povzetju. Pol kilograma veleni prima najfinješi čaj 2 K oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Galanta 496.

Manufaktурно trgovino J. FAULAND v Ptiju se najbolj priporoča.